

Onderzoeksrapport Impact van Keningsdei Dokkum

7 juli 2026

COLOFON

Opdrachtgever Keningsdei Dokkum / Gemeente Noardeast-Fryslân

Rapport gegevens

Rapport Impact van Keningsdei Dokkum
Opsteller S. Leijenaar, Thorbecke Academie (NHL Stenden Hogeschool),
Bestuurskunde-Overheidsmanagement

Vastgesteld

Door College van B en W, gemeente Noardeast-Fryslân
Datum 7 juli 2026

Gemeente Noardeast-Fryslân

Postbus 1
9100 AA Dokkum
Tel. (0519) 29 88 88

info@noardeast-fryslan.nl
www.noardeast-fryslan.nl

www.keningsdei.frl

SAMENVATTING

Dit onderzoek richt zich op de impact van Keningsdei Dokkum in de gemeente Noardeast-Fryslân. Om een zo breed mogelijk beeld te krijgen van deze impact, is in overleg met de opdrachtgever, gekozen voor een analyse vanuit drie invalshoeken: beleidsmatig, economisch en sociaal-maatschappelijk. Deze driedeling is verwerkt in een hoofdvraag ondersteund door twee deelvragen per invalshoek.

Voor het beantwoorden van de onderzoeksvraag is gebruikgemaakt van een combinatie van onderzoeksmethoden. Namelijk literatuuronderzoek, documentanalyse, een enquête onder ondernemers en straatpeilingen in de vorm van korte interviews met mensen op straat. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode van februari 2026 tot en met begin juni 2026. Ondanks deze relatief korte onderzoeksperiode geven de resultaten een waardevol en betrouwbaar eerste inzicht in de impact van Keningsdei Dokkum.

De resultaten laten zien dat Keningsdei op beleidsmatig vlak goed aansluit bij de doelstelling van de gemeente Noardeast-Fryslân. Het evenement draagt bij aan meerdere beleidsambities, zoals het organiseren van een evenement met nationale uitstraling, dat bijdraagt om Dokkum en de gemeente Noardeast-Fryslân op de kaart te zetten.

Op economisch vlak is er bewust voor gekozen om de te besteden middelen zoveel mogelijk lokaal dan wel regionaal te besteden. Van de in totaal 85 leveranciers en partners waarmee is samengewerkt bevindt 82% zich in het noorden en in totaal 40 partijen zijn in Dokkum gevestigd. De kwantitatieve economische impact op de ondernemers kon binnen de onderzoeksperiode nog niet gemeten worden. Wel gaven de ondernemers aan een stijgende economische lijn te verwachten vanwege de toename in naamsbekendheid van Dokkum en een toename in toerisme naar Dokkum.

De grootste impact van Keningsdei is zichtbaar op sociaal-maatschappelijk vlak. 95% van de respondenten uit Dokkum en de dorpen van de gemeente vond Keningsdei Dokkum een geslaagd evenement. Waar inwoners van de dorpen vooraf neutraal stonden tegenover Keningsdei, waren zij na afloop duidelijk positiever. Inwoners van Dokkum waren zowel vooraf als achteraf zeer positief. Daarnaast geeft 77% van de respondenten aan trots te zijn dat de Koning zijn verjaardag in de gemeente Noardeast-Fryslân heeft gevierd. Keningsdei heeft ook bijgedragen aan de naamsbekendheid van Dokkum. Vooraf kende 48% van de respondenten buiten de provincie Fryslân de stad, terwijl dit percentage na afloop steeg naar 85%

De centrale conclusie is dat Keningsdei in Dokkum heeft gefungeerd als een positief instrument binnen de beleidsvisie. De financiële middelen zijn grotendeels lokaal geïnvesteerd en de grootste impact van Keningsdei Dokkum die tijdens dit onderzoek is gemeten, is zichtbaar op sociaal-maatschappelijk vlak.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING.....	1
1 INLEIDING.....	3
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Onderzoeksanalyse	3
1.3 Doelstellingen	5
1.4 Vraagstelling.....	5
1.5 Actoren.....	6
2 ACHTERGRONDINFORMATIE	7
2.1 Begrippenlijst	7
2.2 Cultureel erfgoed	7
2.3 Effecten.....	7
2.4 Conceptueel model.....	8
2.5 Drietal doelgroepen	9
3 ONDERZOEKSMETHODE.....	10
3.1 Onderzoeksopzet.....	10
3.2 Operationalisering.....	10
3.3 Methodologie	10
4 RESULTATEN	15
4.1 Strategische evenementen doelen & beleidskaders	15
4.2 Aansluiting raadsbesluit.....	19
4.3 Lokaal geïnvesteerd.....	22
4.4 Economische lijn.....	25
4.5 Verwachtingen van het evenement.....	30
4.6 Sociaal-maatschappelijke effecten.....	36
Deelconclusie.....	45
HOOFDCONCLUSIE	47
DISCUSSIE EN AANBEVELINGEN	49
BIBLIOGRAFIE.....	51

1 INLEIDING

“Die dag zijn wij het middelpunt van Nederland”, aldus Johannes Kramer, burgemeester van de gemeente Noardeast-Fryslân op 4 juli 2025 toen bekend werd dat de Koninklijke familie in 2026 Koningsdag zou gaan vieren in het Friese Dokkum. Een primeur voor Zijne Majesteit de Koning en zijn familie, aangezien dit de eerste keer is dat de verjaardag van het huidige staatshoofd wordt gevierd in Fryslân. De laatste keer was tijdens Koninginnedag in 2008, toen toenmalig Koningin Beatrix Makkum en Franeker bezocht. Een unieke gebeurtenis voor Dokkum met uitstraling voor de hele gemeente. De commissaris van de Koning gaf bij de bekendmaking aan dat het evenement een impuls zal geven aan de regio. (NOS Nieuws, 2025).

Het organiseren van een grootschalig evenement brengt grote verantwoordelijkheden met zich mee, maar wat is de impact hiervan? Dit onderzoek is gericht op het meten van de brede impact van Keningsdei Dokkum op de beleidsmatige, economische en sociaal-maatschappelijke aspecten van de gemeente Noardeast-Fryslân. Het onderzoek is verricht in de tijdsperiode van ruim twee maanden voorafgaand aan Koningsdagen ruim een maand na het evenement.

1.1 Aanleiding

Voor de gemeente is het waardevol om te onderzoeken hoe inwoners en ondernemers de impact van een grootschalig evenement ervaren. De resultaten kunnen de aanpak van evenementen in de toekomst sturen. De gemeente Noardeast-Fryslân heeft de eer gekregen om dit koninklijke evenement te organiseren, daarvoor is er drie miljoen euro beschikbaar gesteld. Vanuit het ontwikkelfonds en de algemene reserve van de gemeente Noardeast-Fryslân is de helft (maximaal 1,5 miljoen euro) van het budget beschikbaar gesteld. De andere helft (maximaal 1,5 miljoen euro) is beschikbaar gesteld door de Provincie Fryslân. Voor beide partijen is het waardevol om te onderzoeken wat het uitgeven van drie miljoen euro teweeg heeft gebracht. Vanuit de opdrachtgever is de vraag gesteld om de impact van Keningsdei breed in kaart te brengen.

1.2 Onderzoeksanalyse

Ongeveer zeven op de tien Nederlanders zien de viering van Koningsdag als een belangrijke traditie. 62% van de Nederlanders is positief over het bezoek van de Koninklijke familie aan een stad in Nederland op Koningsdag (Ipsos publiek, 2025). Wat vinden de inwoners van de gemeente Noardeast-Fryslân hiervan? Voor de gemeente Noardeast-Fryslân is het interessant om inzicht te krijgen in de effecten van het evenement en daarbij vanuit verschillende perspectieven inzichten op te halen.

Voorliggend onderzoeksrapport geeft deels onderbouwing voor welke keuzes in het proces zijn gemaakt. Het onderzoek richt zich specifiek op impact. Daarvoor biedt een onderzoeksanalyse meer helderheid over de onderzoeksvorm dan een probleemanalyse. De lijn van het onderzoek wordt concreet gemaakt door de 6W-methode (Verhoeven, 2020).

Wat wil je analyseren of testen?	De impact van Keningsdei in de gemeente Noardeast-Fryslân (NF).
Welke groep wil je analyseren?	Inwoners en ondernemers van de gemeente NF.
Wanneer speelt deze vraag een rol?	Vanaf de officiële bekendmaking op 4 juli 2025.
Waar speelt de analysevraag?	Op beleidsmatig vlak bij de gemeente en bij ondernemers en inwoners.
Waarom is het belangrijk dat er een antwoord komt?	Zodat de gemeente NF inzicht krijgt in de impact van Keningsdei als een evenement.
Waar toe leidt het antwoord?	Een overzicht met beleidsmatige verantwoording, economische effecten en hoe inwoners het evenement hebben ervaren.

Tabel 1. 6-W methode betreffende Keningsdei Dokkum

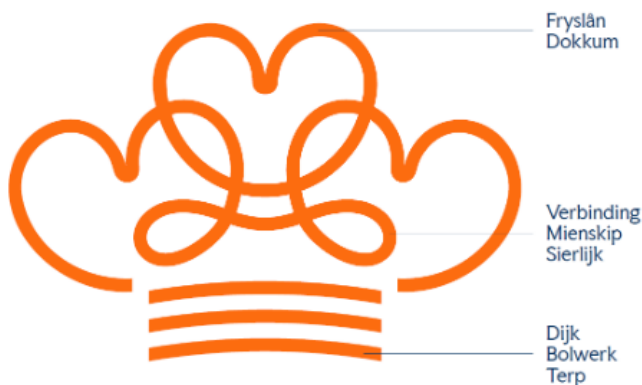
Voorafgaand aan en na afloop van Keningsdei Dokkum wil de gemeente Noardeast-Fryslân onderzocht hebben welke impact het evenement heeft gehad. Daarbij draait de centrale vraag om de impact van het evenement op beleidsmatig, economisch en sociaal-maatschappelijk vlak. Het onderzoek beperkt zich tot het grondgebied en de inwoners van de gemeente. Zij vormen grotendeels de groep die het evenement ervaart, van bezoekersstromen en inrijbeperkingen tot de algemene sfeer tijdens de feestelijkheden. Een deel van het onderzoek richt zich ook buiten de provinciegrenzen, om de naamsbekendheid te onderzoeken. De effecten zijn vanaf het moment van bekendmaking zichtbaar. Om een voorbeeld te noemen: de hotels in Dokkum waren compleet volgeboekt na de bekendmaking (Omrop Fryslân, 2025). Na het evenement kan een eerste indruk worden gegeven van de impact van Keningsdei. De inwoners en ondernemers zijn betrokken in het onderzoek door middel van enquêtes en straatpeilingen. Daaruit komt de belangrijkste bron van informatie voort: wat verwachtten zij van het evenement? Hoe hebben zij het evenement ervaren? Welke kansen of obstakels zijn er voor ondernemers?

Het is belangrijk om deze inzichten te verzamelen zodat de gemeente inzicht krijgt in de daadwerkelijke effecten van zo'n grootschalig evenement. Het onderzoek biedt een overzicht van de algemene opbrengsten van Keningsdei, dat zowel beleidsmatige grondslag bevat als economische effecten en de ervaring en tevredenheid van de inwoners. Deze kennis kan helpen bij het verbeteren van toekomstige evenementen; afgestemd op de behoeften van betrokkenen. Het kan niet alleen helpen tijdens het nemen van beleidsbeslissingen, maar ook bij het versterken van de relatie tussen gemeente, inwoners en ondernemers.

1.3 Doelstellingen

De interne doelstelling van dit onderzoek is om de gemeente Noardeast-Fryslân te voorzien van een onafhankelijk onderzoek. Hiermee krijgen zij inzicht in de daadwerkelijke effecten op ondernemers en inwoners. Op basis waarvan de gemeente kan evalueren en zo mogelijk kan leren voor andere grootschalige evenementen in de toekomst.

De externe doelstelling is om direct de mienskip te betrekken bij de evaluatie. Het is belangrijk hoe zij tegenover het evenement staan en wat zij hiervan vinden. Het handelen van de gemeente heeft een uitwerking op zowel de inwoners als de ondernemers. Dit sluit aan bij de insteek van de omgevingsvisie van de gemeente Noardeast-Fryslân, waarmee men de ruimte willen geven aan evenementen die voor sociale verbinding zorgen. Tevens is het terug te vinden in het ontwikkelde logo voor Keningsdei (Gemeente Noardeast-Fryslân, 2026).

Figuur 1: Beeldmerk Keningsdei (Keningsdei Dokkum, 2026)

1.4 Vraagstelling

De vraagstelling van het onderzoek bestaat uit een driedelige hoofdvraag, die beantwoord zal worden aan de hand van een aantal deelvragen:

1.4.1 Hoofdvraag

Welke impact heeft het ontvangen van de Koninklijke familie tijdens Koningsdag 2026 op economisch en sociaal-maatschappelijk vlak in de gemeente Noardeast-Fryslân ten opzichte van haar beleidsvisie?

1.4.2 Deelvragen

Beleidsmatige impact

Wat zijn de strategische doelen en beleidskaders van de gemeente Noardeast-Fryslân met betrekking tot evenementen?

In hoeverre sluit het evenement aan bij het raadsbesluit van de gemeente Noardeast-Fryslân?

Economische impact

In hoeverre zijn de financiële middelen voor Keningsdei lokaal geïnvesteerd?

Welke economische lijn is te bepalen door de ondernemers in relatie tot Keningsdei in Dokkum?

Sociaal-maatschappelijke impact

Wat voor verwachtingen hadden de inwoners van het evenement?

Welke sociaal-maatschappelijke effecten ervaren de inwoners als gevolg van Keningsdei?

1.5 Actoren

De afweging in actoren is gemaakt op basis van de driedelige hoofdvraag. De splitsing in drie thema's, beleidsmatig, economisch en sociaal-maatschappelijk, maakt ook een selectie in actoren. Hierbij is bepaald welke actoren relevant zijn voor het beantwoorden van de deelvragen.

Voor het beleidsmatige thema is vooral gekeken naar de beleidsstukken van de gemeente Noardeast-Fryslân. Omdat het onderzoeksrapport door de gemeente zelf zal worden gebruikt als verantwoording en evaluatie, is het niet relevant om te kijken naar de beleidsvisie en uitwerkingen van andere gemeenten.

Voor het economische thema is de projectorganisatie Keningsdei de leidende actor voor deelvraag 3. Omdat zij de beslissingen nemen over hoe en waarom de te besteden middelen worden geïnvesteerd. Voor de beantwoording van deelvraag 4 wordt de economische lijn bepaald op basis van de resultaten uit de enquête die de leden van de Ondernemersvereniging Dokkum hebben ingevuld. De deelvraag richt zich specifiek op Dokkum omdat de grootste impact plaatsvindt in de stad van het evenement. De Ondernemersvereniging Dokkum is een bestaande samenwerkingsstructuur met ondernemers gevestigd in Dokkum én daarbuiten. Het uitzetten van een vragenlijst binnen een bestaande samenwerkingsstructuur geeft een grotere kans op respondenten, en maakt het onderzoek uitvoerbaar binnen de gegeven periode.

Voor het afsluitende thema sociaal-maatschappelijk zijn de inwoners de betrokken actoren. De stad Dokkum telt 13.046 inwoners en de gehele gemeente heeft 45.940 inwoners (Gemeente Noardeast-Fryslân, 2026). Voor de selectie van deze grote aantallen is een selectie gemaakt door de actoren aan te laten sluiten bij de omgevingsvisie van de gemeente. Daarin geeft de gemeente aan zich te richten op drie doelgroepen: inwoners van Dokkum, inwoners van de regio en bezoekers van buitenaf. Deze drie doelgroepen worden ook benoemd in het raadsbesluit over Keningsdei (Gemeente Noardeast-Fryslân, 2025). Voorafgaand en na afloop zijn er straatpeilingen gehouden in de stad Dokkum, drie dorpen elders in de gemeente en in de stad Zwolle.

2 ACHTERGRONDINFORMATIE

2.1 Begrippenlijst

- Koningsdag is sinds 2014 de nationale feestdag waarbij de verjaardag van de Koning wordt gevierd. De huidige Koning der Nederlanden, Koning Willem-Alexander van Oranje, is jarig op 27 april (Koninklijk Huis, 2026). In dit rapport wordt met Koningsdag de nationale feestdag bedoeld.
- Keningsdei is de Friese benaming van de editie van Koningsdag 2026, die gehouden wordt in Dokkum, een stad in provincie Fryslân (Keningsdei Dokkum, 2025). In het rapport wordt met Keningsdei de editie van de nationale feestdag in Dokkum bedoeld.
- In het Nederlands woordenboek Van Dale wordt de term 'Impact' omschreven als merkbare gevolgen van een gebeurtenis. Ook wel verwoord als uitwerking, invloed en effect. Binnen dit onderzoek wordt er gekeken naar de beleidsmatige invloed, economische en sociaal-maatschappelijke effecten (Dale, 2019).
- Mienskip is Fries voor 'gemeenschap' en staat voor onderlinge verbondenheid (KIEN, 2024).

2.2 Cultureel erfgoed

Koningsdag (voorheen Koninginnedag) is niet zomaar een evenement maar een nationale feestdag die sinds 2013 behoort tot het Immaterieel Cultureel Erfgoed. Het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland (KIEN) coördineert sinds 2012 de uitvoer van het UNESCO-verdrag ter bescherming van het immaterieel cultureel erfgoed. Met als doel het vergroten van kennis, bewustwording en zichtbaarheid van immaterieel erfgoed. Levend erfgoed bestaat uit tradities, rituelen en festiviteiten die van generatie op generatie worden doorgegeven (KIEN, 2012)

In 2013 had Koninginnedag de primeur om als immaterieel cultureel erfgoed van Nederland erkend te worden. Een volksfeest ter ere van de verjaardag van het staatshoofd is een levendige traditie die de gemeenschap bij elkaar brengt door het dragen van oranje kleding, vrijmarkten en oudhollandse spelletjes. Waarbij de Koninklijke familie jaarlijks één of meer gemeenten bezoekt, wat de lokale cultuur, dans en sport in de schijnwerpers zet (KIEN, 2013).

2.3 Effecten

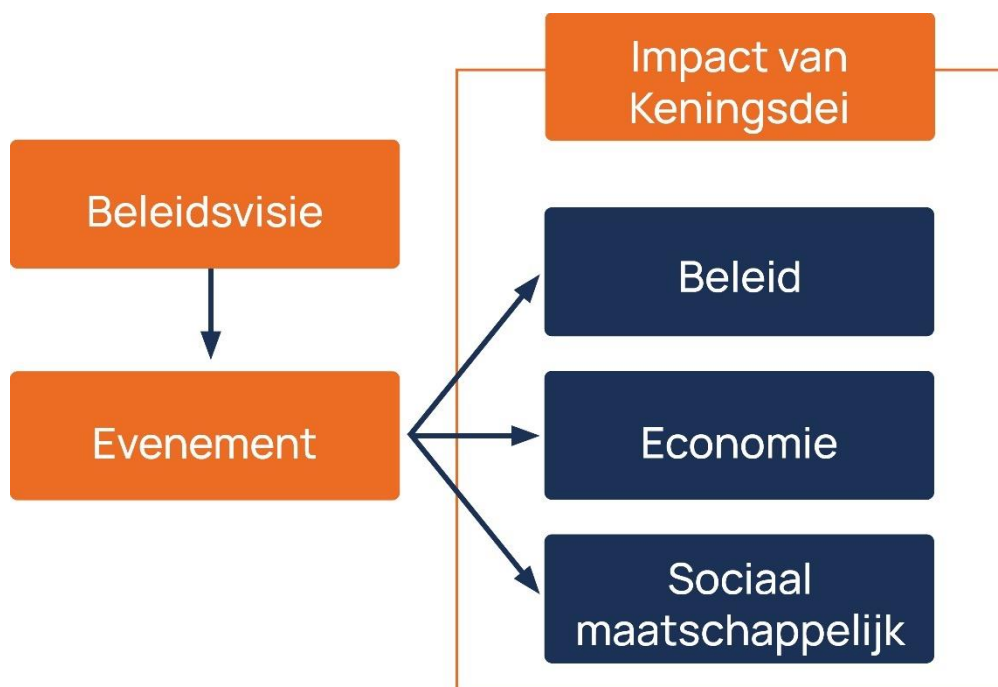
In voorgaande edities van Koningsdag zijn er geen concrete onderzoeken gedaan naar de impact van het evenement. Vanuit de media of gemeentelijke evaluaties van gemeente Emmen (2024) en gemeente Doetinchem (2025) zijn de geluiden over de impact positief. (Gemeente Doetinchem, 2025) Zo stelt Emmen: "Koningsdag gaf een niet in geld uit te drukken gevoel van trots en verbondenheid." Zij zagen verbondenheid in de stad onder de inwoners, bedrijven en (sport)cultuur. De economische impuls wordt zichtbaar door extra bestedingen van bezoekers, waar ondernemers de vruchten van plukken. Deze opvattingen worden echter niet uitgedrukt in harde cijfers, maar in algemene bewoordingen. Gemeente Emmen geeft aan dat dit lastig is om kwantitatief te meten (Gemeente Emmen, 2024).

Naast Koningsdag kan ook gekeken worden naar vergelijkbare evenementen zoals Serious Request en The Passion. Zo blijkt dat Serious Request in Leeuwarden een grote hoeveelheid unieke bezoekers trok (Gemeente Leeuwarden, 2019). In totaal trokken zo'n 500.000 bezoekers naar de Friese hoofdstad (Omrop Fryslân, 2014). De gemeente Leeuwarden benadrukt dat dergelijke grootschalige evenementen niet alleen bijdragen aan de versterking van culturele waarde door het bevorderen van verbondenheid binnen de gemeenschap, maar ook economische waarde hebben. De economische impact is relatief groter bij evenementen die bezoekers van buiten de regio aantrekken. Deze bezoekers geven doorgaans meer uit, wat blijkt uit de directe economische effecten op lokale winkels en de horeca.

Ondanks dat de impact uitermate lastig in concrete cijfers te meten valt, wordt gesteld dat het organiseren van een evenement met nationale allure zorgt voor naamsbekendheid als ook voor sociale samenhang, economische impuls en andere maatschappelijke effecten (Gemeente Leeuwarden, 2019).

2.4 Conceptueel model

Het onderstaande conceptueel model toont hoe Keningsdei is ontstaan uit de beleidsvisie van de gemeente. De visie bepaalt welke doelen het evenement zou moeten dienen op zowel economisch als sociaal-maatschappelijk vlak. Het onderzoek richt zich op de drie gekozen invalshoeken: beleidsmatige, economische en sociaal-maatschappelijke effecten. Dit wordt in de beantwoording van de hoofdvraag gekaderd, zoals weergegeven in het oranje vak, waarmee de impact van Keningsdei centraal komt te staan.

Figuur 2: Conceptueel model

2.5 Drietal doelgroepen

De gemeente NF telt 45.940 inwoners, waarvan 13.046 in Dokkum (Gemeente Noardeast-Fryslân, 2026). De afweging voor de populatiegrootte die binnen dit onderzoek is gemaakt, komt voort uit de omgevingsvisie van de gemeente NF. Bij het raadsbesluit werden deze drie doelgroepen ook nog aangehaald (Gemeente Noardeast-Fryslân, 2025). Bij het organiseren en aantrekken van toeristen voor evenementen richt de omgevingsvisie zich op drie doelgroepen. In onderstaande tabel wordt de relatie per doelgroep weergegeven in verhouding tot Dokkum.

- Inwoners van Dokkum
- Inwoners van de regio
- Bezoekers van verder weg

Inwoners van de stad	Inwoners van de regio	Bezoekers van verder weg
Dokkum is een prettige stad om te wonen, te werken en te leven. Dit komt duidelijk naar voren uit gesprekken met inwoners en een grootschalige enquête onder jongeren. Dit willen we graag zo houden!	Dokkum heeft als grootste en centrale kern in de regio een belangrijke rol voor inwoners van de regio. Zij komen dagelijks in Dokkum voor werk of boodschappen, wekelijks om te sporten en op bijzondere momenten voor een etentje of het uitzoeken van een nieuwe keuken.	Dokkum is een aantrekkelijke stad voor toeristen en recreanten. Deze kant van Dokkum is in ontwikkeling en biedt veel kansen. Er is geïnvesteerd in onder meer de watersportvoorzieningen en daar worden de vruchten van geplukt: het aantal toeristen neemt toe.

Figuur 3: Doelgroepen van gemeentelijk beleid (Omgevingsvisie 2020-2030)

Binnen het onderzoek wordt voor doelgroep één verwezen naar de inwoners van Dokkum, voor doelgroep twee naar de inwoners van de dorpen binnen de gemeente NF en tot slot worden voor de derde doelgroep personen van buiten de provincie Fryslân bedoeld.

3 ONDERZOEKSMETHODE

3.1 Onderzoeksopzet

Voor het onderzoeken van impact is gekozen voor beschrijvend onderzoek, waarbij een situatie wordt beschreven, begrippen worden gedefinieerd, vergelijkingen worden gedaan en ontwikkelingen worden gevolgd. Vanuit de opdrachtgever is gevraagd om een zo breed mogelijk beeld van impact te creëren. Om de aanpak van het onderzoek uitvoerbaar te maken binnen de gegeven periode zijn kaders gesteld. Daarom is het onderzoek opgedeeld in drie beschreven invalshoeken: beleidsmatig, economische en sociaal-maatschappelijk. Deze kaders zijn gekozen om te voldoen aan de wensen van de opdrachtgever om de impact van Keningsdei te evalueren en inzicht te krijgen in de ervaringen van ondernemers en inwoners.

Het onderzoek is kwalitatief van aard, aangevuld door kwantitatieve ondersteuning. De opzet van het onderzoek uit zich in literatuuronderzoek, documentanalyse en meerdere gestructureerde vragenlijsten. Voor de beleidsmatige invalshoek is literatuuronderzoek van beleidsstukken ingezet. Voor de economische invalshoek zijn documenten van de projectorganisatie geanalyseerd, in combinatie met een gestructureerde vragenlijst (enquête) die is uitgezet bij de ondernemingsvereniging Dokkum. Voor de sociaal-maatschappelijke invalshoek is een steekproef in de vorm van een straatpeiling bij drie doelgroepen ingezet, zowel voorafgaand als na afloop van het evenement.

3.2 Operationalisering

De operationalisering in de onderstaande tabel toont aan hoe de begrippen uit de deelvragen van dit onderzoek meetbaar en concreet worden onderzocht. Het koppelen van de overkoepelende begrippen aan de meetindicatoren draagt bij aan de navolgbaarheid van het onderzoek.

Deelvraag	Begrip	Indicatoren	Methode
1	Gemeentelijke beleidsvisie	Visie en beleid	Literatuuronderzoek
2	Raadsbesluit	Werkelijkheid	Documentanalyse
3	Financiële middelen	Lokale investeringen	Documentanalyse
4	Economische lijn	Stand van zaken	Enquête
5	Verwachtingen	Perspectief	Straatpeiling
6	Sociaal-maatschappelijke effecten	Ervaring	Straatpeiling

Tabel 2: Operationalisering van begrippen

3.3 Methodologie

Het meten van de impact van Keningsdei vindt binnen dit onderzoek plaats vanuit een kwalitatieve aanpak. Ter ondersteuning zullen deze meningen worden gekwantificeerd. Uit de ervaringen van andere gemeenten blijkt dat het lastig is om deze resultaten in harde cijfers uit te drukken. Het doel is om een eerste indruk van de algemene effecten van Keningsdei te krijgen en waar mogelijk dit met cijfers te onderbouwen.

3.3.1 Beleidsmatige impact

Wat zijn de strategische doelen en beleidskaders van de gemeente Noardeast-Fryslân met betrekking tot evenementen?

Voor het beantwoorden van de eerste deelvraag is het gemeenteregister van gemeente NF doorzocht voor alle relevante beleidsstukken op het gebied van evenementen, toerisme en recreatie. Daarvoor zijn de volgende beleidstukken geanalyseerd om relevante informatie te filteren met betrekking tot het evenement Keningsdei.

- Omgevingsvisie 2024-2030;
- Evenementenbeleid 2020-2024;
- Evenementenbeleid 2025-2030;
- Visie Toerisme & Recreatie regio Noordoost-Fryslân 2020-2030.

Deze literatuur biedt de juiste basis om te begrijpen waar de gemeente NF naartoe wil op het gebied van toerisme en hoe het organiseren van Koningsdag daarin past. Er is bewust voor gekozen om alleen de beleidstukken van de gemeente NF te bestuderen, omdat dit de strategische doelen en kaders zijn waar de gemeente NF naar streeft.

In hoeverre sluit het evenement aan bij het raadsbesluit van de gemeente Noardeast-Fryslân?

Voor het beantwoorden van de tweede deelvraag is gebruikgemaakt van een kwalitatieve documentanalyse. Het raadsbesluit van de gemeente Noardeast-Fryslân over Keningsdei 2026 vormt hierbij de primaire bron. In dit document zijn de belangrijkste beleidsdoelen, uitgangspunten en voorgestelde maatregelen geïdentificeerd en gecodeerd.

Na afloop van het evenement zijn deze elementen systematisch vergeleken met de feitelijke uitvoering van het evenement, op basis van beschikbare beschrijvingen van het programma en de organisatie. Deze analyse is thematisch geordend aan de hand van de categorieën zoals regionale identiteit, maatschappelijke betrokkenheid, economische waarde, duurzaamheid en communicatie. Door middel van deze documentanalyse wordt inzicht verkregen in hoeverre de uitvoering van Keningsdei 2026 aansluit bij de voornemens van de gemeente.

3.3.2 Economische impact

In hoeverre zijn de financiële middelen voor Keningsdei lokaal geïnvesteerd?

De derde deelvraag richt zich op de besteding van de financiële middelen die de projectorganisatie van de gemeente en provincie heeft ontvangen voor de organisatie van Keningsdei. Vooraf zijn uitgangspunten opgesteld voor de inzet van deze middelen. Aan de hand van een documentanalyse van de projectorganisatie is onderzocht in hoeverre deze uitgangspunten zijn nageleefd. De volgende documenten zijn hiervoor gebruikt:

- Leverancierslijst;
- Financiële rapportage;
- Calculatie externe uitvoering.

Vervolgens is een overzicht opgesteld van het aantal partners en leveranciers op lokaal, regionaal, provinciaal en landelijk niveau. Op basis hiervan kan worden geconcludeerd in hoeverre de financiële middelen lokaal zijn geïnvesteerd

Welke economische lijn is te bepalen in relatie tot Keningsdei in Dokkum?

De vierde deelvraag is gericht op de economische lijn met betrekking tot het evenement Keningsdei die de ondernemers al ervaren, en in de toekomst verwachten. Om deze informatie te verzamelen, is er een vragenlijst (enquête) uitgezet bij de leden van de Ondernemersvereniging Dokkum. De Ondernemersvereniging Dokkum telt ongeveer 100 leden, waarvan 50 actief. Het betreft een hecht samenwerkingsverband met maandelijkse vergaderingen. De ondernemingen van de leden zijn gevestigd in het centrum van Dokkum of net buiten de stadskern. Wat betreft het evenement zijn zij direct betrokken, waardoor zij naar verwachting de meeste impact van Keningsdei ondervinden. Er is bewust voor gekozen om de vragenlijst binnen de vereniging uit te zetten om gebruik te maken van een bestaand samenwerkingsstructuur. Met als doel om in de beperkte tijd zo veel mogelijk respondenten te verkrijgen.

De vragenlijst is geïntroduceerd tijdens de ledenvergadering op 31 maart 2026. In totaal hebben 34 ondernemers de vragenlijst ingevuld. Met een onderzoekspopulatie van 50 actieve leden, een betrouwbaarheidsniveau van 95% en een foutmarge van 7% kan deze informatie als representatief worden beschouwd.

3.3.3 Sociaal-maatschappelijke impact

Wat voor verwachtingen hadden de inwoners van het evenement?

De vijfde deelvraag is gericht op de verwachtingen van de inwoners van de gemeente NF over Keningsdei. Door de drie doelgroepen vanuit de omgevingsvisie is deze deelvraag eerst gericht op de inwoners van Dokkum, dan de inwoners elders in de gemeente NF en tot slot op bezoekers van buitenaf. Voor het nagaan van de verwachtingen van deze drie doelgroepen is een steekproef in de vorm van een straatpeiling uitgevoerd. Daarbij was de onderzoekspopulatie gebaseerd op de verwachte 20.000 bezoekers van Keningsdei. Met een betrouwbaarheidsniveau van 95% en een foutmarge van 7% is de gewenste steekproef uitgekomen op 195 participanten. De disproportionele gestratificeerde steekproef, op aselechte wijze, houdt in dat het aantal respondenten gelijk verdeeld is over de drie doelgroepen (inwoners uit Dokkum, elders in gemeente NF, bezoekers van buitenaf). Hiermee wordt niet de populatieverdeling gevolgd, maar de uitvoerbaarheid en de vergelijkbaarheid van het onderzoek tussen de verschillende doelgroepen vergroot. Voor een zo ongefilterd mogelijk beeld is gekozen om aselechte respondenten willekeurig op straat te selecteren, in plaats van vooraf geselecteerde personen te benaderen

De straatpeiling met een vragenlijst zijn op de volgende momenten uitgevoerd. Voor de eerste doelgroep zijn op donderdag 16 april 2026 tussen 10:00u en 12:00u en 13:00u en 15:00u 65 personen ondervraagd in Dokkum in het centrum en de aanliggende woonwijken. Voor de tweede doelgroep zijn er op donderdag 17 april 2026...

- ...tussen 11:00u - 12:30u zijn er 22 personen ondervraagd in Hallum;
- ...tussen 13:00u - 14:00u zijn er 20 personen ondervraagd in Eanjum;
- ...tussen 15:00u - 16:00u zijn er 23 personen ondervraagd in Kollum.

Deze drie dorpen zijn bewust gekozen voor breed gedragen beeld te krijgen van de inwoners elders in de gemeente NF. Ieder dorp behoort tot een andere voormalige gemeente vóór de fusie in 2019. Hallum tot gemeente Ferwerderadeel, Eanjum tot gemeente Dongeradeel en Kollum tot gemeente Kollumerland en Nieuwkruisland.

Voor de derde doelgroep, bezoekers van buitenaf, zijn op dinsdag 21 april 2026 tussen 12:00u-14:30u 65 personen ondervraagd in het centrum van Zwolle. Een stad die hemelsbreed op 120km afstand ligt van Dokkum en geen directe OV-verbinding heeft.

Deze resultaten zijn vervolgens verwerkt in grafieken. Door de grafieken per doelgroep met elkaar te vergelijken, worden verschillen inzichtelijk gemaakt. Op basis hiervan kunnen conclusies worden getrokken over de verwachtingen over Keningsdei.

Welke sociaal-maatschappelijke effecten ervaren de inwoners als gevolg van Keningsdei?

De onderzoekspopulatie voor de zesde deelvraag bestaat uit inwoners van de gemeente NF die sociaal-maatschappelijke effecten van Keningsdei ervaren. Om deze informatie te verzamelen is opnieuw een steekproef in de vorm van een straatpeiling uitgevoerd. De populatiegrootte is gebaseerd op de 20.000 duizend bezoekers zoals bij deelvraag 5. Met een betrouwbaarheidsniveau van 95% en een foutenmarge van 7% is de gewenste steekproef uitgekomen op 195 participanten. Dit aantal is gelijkmatig verdeeld over de drie doelgroepen (inwoners van Dokkum, elders in de gemeente NF, bezoekers van buitenaf).

Door deze gelijke verdeling is er sprake van een disproportionele gestratificeerde steekproef, uitgevoerd op aselecte wijze. Om een zo representatief en ongefilterd mogelijk beeld te verkrijgen, is ervoor gekozen om respondenten aselect op straat te benaderen in plaats van vooraf geselecteerde personen te interviewen.

Door hetzelfde aantal participanten per doelgroep aan te houden, wordt het mogelijk om de stemming voor en na Keningsdei met elkaar te vergelijken. Voor de inwoners van de gemeente NF is er een vragenlijst opgesteld en voor de participanten in Zwolle een andere vragenlijst.

De straatpeiling met de vragenlijst voor de inwoners van de gemeente NF is uitgevoerd op de volgende momenten en locaties. Op donderdag 7 mei 2026 zijn tussen 10:00u en 14:00u 65 personen ondervraagd in het centrum van Dokkum. Voor doelgroep twee zijn op vrijdag 8 mei 2026...

- ...tussen 12:00u en 13:00u: 21 personen ondervraagd in Hallum;
- ...tussen 13:30u en 14:30u: 21 personen ondervraagd in Eanjum;
- ...tussen 15:00u en 16:30u: 23 personen ondervraagd in Kollum.

Door dezelfde dorpen te selecteren als bij deelvraag 5, kunnen de resultaten van straatpeiling ronde 1 en ronde 2 met elkaar worden vergeleken.

Voor de derde doelgroep is er aparte vragenlijst opgesteld om de naamsbekendheid en de invloed van Keningsdei te meten. Op woensdag 13 mei 2026 tussen 13:00u en 17:30u zijn er 65 mensen ondervraagd in het centrum van Zwolle.

Deze resultaten zijn vervolgens verwerkt in grafieken. Door de grafieken per doelgroep met elkaar te vergelijken, worden verschillen inzichtelijk. Ook de vergelijking tussen soortgelijke vragen in straatpeiling ronde 1 en ronde 2 kan hierdoor worden uitgelicht.

Voor het onderzoeken van de sociaal-maatschappelijke impact zijn in totaal 390 personen ondervraagd.

4 RESULTATEN

4.1 Strategische evenementen doelen & beleidskaders

Dat Koningsdag dit jaar in Dokkum wordt gehouden is geen toeval, het is niet plotseling bedacht. Nadat de gemeente Noardeast-Fryslân in 2019 is ontstaan uit een fusie van Dongeradeel, Ferwerderadiel, Kollumerland en Nieuwkruisland, kwam in 2020 het eerste evenementenbeleid naar voren (Gemeentegeschiedenis, 2019). Waarin in het eerste hoofdstuk 'Visie, ambitie & realisatie' wordt beschreven dat de gemeente NF de ruimte wil geven aan evenementen die economisch en toeristisch stimulerend zijn. Met als doel de gemeente met haar stad en 52 dorpen op de kaart te zetten. Daarbij streeft de gemeente ernaar om eens per drie jaar een groot evenement met nationale of internationale allure naar de regio te halen. Met als doel landelijke exposure te bereiken en vast te houden. De gemeente NF vindt dit dusdanig belangrijk dat dit streven bij het aantreden van de huidige burgemeester nog expliciet is meegegeven (Gemeente Noardeast-Fryslân, 2025). Deze ambities wil de gemeente realiseren door het beschikbaar stellen van materiaal en door steun te bieden bij bijvoorbeeld communicatie of veiligheidsplannen. Ook heeft de gemeente een jaarlijks subsidiebudget waar evenementen een beroep op kunnen doen.

Speerpunten vanaf 2020 overeenkomend met het huidige evenementenbeleid tot 2030:

- Evenementen zijn duurzaam, waarbij wegwerpplastic wordt teruggedrongen;
- Eens per drie jaar een groot evenement met nationale of internationale allure in de regio;
- Evenementen toegankelijk voor iedereen, met aandacht voor:
 - Betaalbaarheid en inclusiviteit;
 - Fysieke toegankelijkheid;
 - Toegankelijkheid voor mensen met een cognitieve of visuele beperking;
 - Financiële toegankelijkheid;
 - Communicatie en bewustwording.
- Vast terrein voor grotere evenementen in of rondom Dokkum;
- Evenementen als onderdeel van cultuur en identiteit;
- Behoud van traditionele festiviteiten.

Evenementen vergroten het saamhorigheidsgevoel, geven de gemeente identiteit en zijn goed voor de lokale economie. De toestroom van bezoekers zorgt voor extra bestedingen in winkels en horeca, en zorgt voor meer werkgelegenheid. Aan de andere kant kunnen evenementen ook voor overlast zorgen voor bewoners of ondernemers. Het beleid stelt hierbij de organisator verantwoordelijk voor duidelijke communicatie met de betrokken partijen, met heldere informatie over o.a. data, op- en afbouw, verkeersmaatregelen en parkeerbeperkingen.

Regels voor het houden van een evenement staan in de APV van de gemeente.

Evenementen worden ingedeeld in A, B, of C categorieën (Gemeente Noardeast-Fryslân, 2025).

A-evenement	Een laag risico evenement. Hierbij is operationele voorbereiding en uitvoering door een of meer hulpdiensten of OOV niet noodzakelijk.
B-evenement	Een gemiddeld risico evenement. Hierbij kan operationele voorbereiding en uitvoering door een of meer hulpdiensten of OOV nodig zijn.
C-evenement	Een hoog risico evenement. Hierbij is operationele voorbereiding en uitvoering door een of meer hulpdiensten of OOV noodzakelijk.

Figuur 4: Evenementen categorisering (Evenementenbeleid 2025-2030)

Voor het aanvragen van vergunningen toetst de gemeente op risico's, waaronder; verstoring van de openbare orde, brandveiligheid en de veiligheid van constructies. Als deze risico's aanwezig zijn, neemt de gemeente voorwaarden op in de vergunning om deze risico's zoveel mogelijk te beperken.

Het evenement met nationale allure, zoals Keningsdei, valt onder een categorie C-evenement. Een hoog risico evenement met grote gevolgen voor de stad en dorpen, waarbij regionale afstemming nodig is. Bij grote evenementen is er een multidisciplinair veiligheidsteam aanwezig dat toezicht houdt en handhavingsacties uitvoert. Om de gewenste landelijke exposure te bereiken en vast te houden, stimuleert, faciliteert en financiert de gemeente in samenwerking met diverse lokale/regionale partijen.

Tijdelijke uitbreiding van horecaterrassen vereist vergunningen volgens artikel 35 van de Drank- en Horeca wet. Om toegankelijk te zijn voor minder valide bezoekers, is de organisatie verplicht een plattegrond te verstrekken met informatie over de toegankelijkheid van het evenemententerrein. Zoals locaties van invalidetoiletten en toegankelijke routes.

De tweede en huidige versie van het evenementenbeleid houdt vast aan de basis uit de eerste versie, en voegt daar het proces van de evenementenkalender aan toe. Ook wordt extra aandacht besteed aan de bijdrage van evenementen aan het toerisme van de regio. De gemeente benadrukt het belang van toerisme, zoals stijging van de omzet bij lokale ondernemers, vestiging van bedrijven, en het versterken van de leefbaarheid. Dit sluit aan bij de gezamenlijke visie Toerisme en Recreatie in Noordoost-Fryslân 2020-2030.

De samenwerkende gemeenten (Achtkarspelen, Noardeast-Fryslân, Dantumadiel en Tytsjerksteradiel) geven aan dat toerisme en recreatie één van de vier kansrijke sectoren is van de regio Noordoost-Fryslân. De regio wordt gekenmerkt door vijf streekmerken:

1. Elfstedenstad Dokkum
2. Werelderfgoed Waddenzee
3. Nationaal Landschap de Noardlike Fryske Walden
4. Nationaal Park Lauwersmeer
5. Nationaal Park de Âlde Feanen

Zelfs met deze sterke streekmerken blijft de regio achter met een kleinschalig plattelands toeristisch aanbod, zoals verblijfsaccommodaties, dagrecreatie en voorzieningen. Van oudsher wordt de regio met haar authentieke cultuurhistorie gekenmerkt door kleinschalige en verspreide toeristische infrastructuur. Dat uit zich in kleinere schaal en beperkte omvang van het aanbod en toeristische voorzieningen, die relatief ver uit elkaar liggen (Netwerk Noordoost, 2019).

¹ Dit zijn benamingen vanuit de Leefstijlvinder (www.leefstijlvinder.nl).

Figuur 5: Toerisme-overzicht regio Noordoost-Fryslân (Visie T&R Noordoost-Fryslân 2020-2030)

In de visie Toerisme en Recreatie wordt gesteld dat de regio Noordoost Fryslân zich bevindt in de eerste fase van de toeristische levenscyclus van Butler, namelijk Fase 1: Ontdekking en opkomst. Fase 2: Ontwikkeling en groei, fase 3: Consolidatie en stagnatie en fase 4: Degradatie. (Netwerk Noordoost, 2019) De regio is nog relatief onontdekt. Om de volgende fase van ontwikkeling en groei te bereiken is langdurige beleidsmatige inzet noodzakelijk.

Uit gespreken met inwoners en ondernemers komt naar voren dat zij het toerisme en recreatie willen vergroten, zonder de leefomgeving en unieke kenmerken van het gebied te verstoren (Netwerk Noordoost, 2019). De groei van toerisme moet bijdragen aan economische ontwikkeling en nieuwe voorzieningen, waar ook inwoners van profiteren

De gezamenlijke visie heeft concrete doelstellingen:

- 50% meer overnachtingen in de regio. Groei van ruim 600.000 overnachtingen nu, naar 900.000 overnachtingen in 2030.
- 50% meer binnen- en buitenlandse vakantiegasten opvangen in de regio. Groei van 175.000 vakantiegasten nu, naar 260.000 vakantiegasten in 2030.
- Groeiende werkgelegenheid in de vrijetijdssector. 5,2% op de totale werkgelegenheid in 2017 naar 7% in 2030. Oftewel, ongeveer 700 extra banen tussen nu en 2030.

Om dit te bereiken is samenwerking tussen stad en dorpen essentieel. Dit sluit aan bij de Omgevingsvisie uit 2024, waarin het belang van sociale verbinding en evenementen wordt benadrukt. Ook verbinding met de 52 dorpen. Toerisme en recreatie wordt als middel gezien voor duurzame sociale-economische ontwikkeling binnen de gemeente. Waarbij toerisme zich richt op bezoekers van buiten de gemeente, terwijl recreatie zich vooral richt op de inwoners. Beide dragen bij aan levendigheid en het behoud van cultureel erfgoed.

De vele initiatieven en evenementen maken Dokkum tot een levendige stad, met sterke identiteitskenmerken zoals Bonifatius en de Elfstedentocht. Evenementen verlevendigen de stad en regio en vergroten saamhorigheidsgevoel (Gemeente Noardeast-Fryslân, 2024).

Deelconclusie

De regio Noordoost-Fryslân bevindt zich nog in de beginnende fase wat betreft toerisme en recreatie. Naast de authentieke kenmerken, zoals een Elfstedenstad, is er nog veel potentieel voor groei. Vanuit de gezamenlijke visie van de samenwerkende gemeenten zijn concrete doelstellingen geformuleerd. De gemeente NF draagt hieraan bij door eens per drie een grootschalig evenement te organiseren en zo de regio op de kaart te zetten.

Evenementen versterken de sociale verbinding binnen de Mienskip en houden de stad en regio bruisend. Het organiseren van Keningsdei in Dokkum sluit dan ook goed aan bij de beleidsambities van de gemeente.

4.2 Aansluiting raadsbesluit

Vanuit het raadsbesluit van de gemeente voor de organisatie van Keningsdei zijn een aantal uitgangspunten opgesteld over de uitvoering van het evenement. In deze paragraaf wordt gekeken in hoeverre de uitvoering van het evenement aansluit op de punten uit het raadsbesluit.

In het besluit staat beschreven dat Keningsdei 2026 georganiseerd dient te worden op een wijze die past bij de aard en de authentieke identiteit van de regio. Waarbij niet gestreefd wordt naar het overtreffen van voorgaande edities. Daarnaast wordt expliciet ingezet op het betrekken van inwoners, lokale organisaties en vrijwilligers. Om het gemeenschapsgevoel en regionale trots te versterken (Gemeente Noardeast-Fryslân, 2025).

In de feitelijke uitvoering van Keningsdei 2026 komt deze beleidsmatige insteek tot uiting. Zo zijn diverse lokale verenigingen en vrijwilligers betrokken bij de organisatie of als deelnemers in het programma. Er werden elementen uit de Friese en Noardeast-Friese identiteit zichtbaar verwerkt in het programma, zoals de lokale kaats-, dans- en fierljepvereniging.

Het ondernemersplein met lokale ondernemers die hun specialisaties lieten zien als ook een echte ijsbaan op de grachten droegen hieraan bij.

Er is in het programma breed aandacht besteed aan de 52 dorpen van de gemeente Noardeast-Fryslân. In vrijwel elk programmaonderdeel namen representanten uit de dorpen deel. Naast vaandeldragers uit de dorpen, maakte men ook zichtbaar onderdeel uit van het ondernemersplein, de quiz, meerdere muzikale onderdelen en de maatschappelijke en culturele onderdelen.

Raadsvoorstel	Verwachte uitwerking	Feitelijke uitvoering	Mate van aansluiting
Regionale identiteit	Lokale cultuur zichtbaar	<ul style="list-style-type: none"> • Sportverenigingen via clusters • Maatschappelijke organisaties, taal, cultuur, muziek • Lokale kenmerken • Lokale helden • Internationale stedenbanden 	Hoog
Inwoners en dorpen	Brede participatie	<ul style="list-style-type: none"> • Vrijwilligers • Vaandeldragers en representanten uit dorpen en stad 	Hoog

		<ul style="list-style-type: none"> • Deelname aan ondernemersplein, muzikale optredens, quiz, culturele en maatschappelijke onderdelen • Bloemenkinderen • Kinderburgermeester • Jarigen uit de gemeente 	
Lokale economie	Lokale samenwerkingen	<ul style="list-style-type: none"> • Lokale partners en leveranciers 	Hoog

Tabel 3: Vergelijkingsmatrix

De vergelijking is te verdelen over een aantal categorieën:

4.2.1 Doel en uitgangspunten van het evenement

Uit het voorstel

- Presentatie van Dokkum en Noardeast-Fryslân op een eigen en unieke wijze.
- Passend bij de aard, omvang en karakter van de regio.
- Geen nadruk op het overtreffen van voorgaande edities.

Uitvoering

- Het programma straalde de Dokkumer, Noardeast-Friese en Friese identiteit uit, door bijvoorbeeld de Friese paarden en typisch Friese sporten.
- Lokale verhalen uit 'Noardeast' werden zichtbaar gemaakt door middel van de lokale helden in de stempelposten.
- De schaal was beheerst. Hierover zijn geen politieke vragen gesteld. Onder de respondenten was het aanleggen van een echte schaatsbaan wel controversieel.

Figuur 6: Vaandeldragers (Foto: Bote Sape Schoorstra/Gemeente Noardeast-Fryslân)

4.2.2 Maatschappelijke en regionale betrokkenheid

Uit het voorstel

- Betrekken van inwoners van Dokkum én de 52 omliggende dorpen.
- Stimuleren van het gemeenschapsgevoel en de regionale trots.
- Een grote rol voor vrijwilligers en lokale initiatieven.

Uitvoering

- Er waren meerdere initiatieven voor dorpelingen, zoals het overhandigen van handboeketten en het optreden als vaandeldragers.
- Lokale scholen konden wensen ophangen aan de brug.
- Dorpenavonden.
- Subsidie voor lokale initiatieven.

4.2.3 Economische en lokale meerwaarde

Uit het voorstel

- Inzet van lokale en regionale bedrijven.
- Investerings blijven zoveel mogelijk in de regio.
- Verwachte positieve effecten voor horeca en ondernemers.

Uitvoering

- Lokale ondernemers werden gevraagd voor branding, decoratie, opbouw en productie.
- In het dagprogramma was er een ondernemersplein.
- Catering voor medewerkers, deelnemers en vrijwilligers werd verzorgd door lokale partijen.

4.2.4 Duurzaamheid en doelmatigheid

Uit het voorstel

- Geen overdaad uitstralen.
- Waar mogelijk hergebruik van materialen.

Uitvoering

- Het evenement was voor een stad met 13.000+ inwoners, indrukwekkend opgezet en deed zeker niet onder voor voorgaande jaren.
- De echte schaatsbaan is zo duurzaam mogelijk aangelegd, waarbij gebruik is gemaakt van 100% fossielvrije en hernieuwbare diesel (HVO100).
- Veel decoratie van de stad is blijvend. Zoals de kroon op de brug en de Keningskeien. Dit maakt het voor inwoners en toeristen bijzonder om herkenningspunten te blijven zien. Decoratie zoals de banners zijn expres zonder jaartal gedrukt wat hergebruik mogelijk maakt.
- Voor ieder dorp is er een Keningsdei-boom, die aan het eind van de zomer in het dorp wordt geplaatst.

4.2.5 Communicatie en participatie

Uit het voorstel

- Communicatie via website, sociale media en de pers.
- Zes weken voor Koningsdag een perspresentatie.
- “Participatie staat hoog in het vaandel”.

Uitvoering

- De communicatie werd gedaan via nieuwsbrieven, sociale media en de pers.
- Er zijn verschillende informatiebijeenkomsten voor inwoners, ondernemers en vrijwilligers geweest.
- De programma bekendmaking precies zes weken voor Koningsdag.
- Er waren een logopresentatie en een routepresentatie.

Deelconclusie

Op basis van de vergelijking tussen het raadsbesluit en de feitelijke uitvoering kan worden geconcludeerd dat Keningsdei 2026 in grote mate aansluit bij de uitgangspunten van de gemeente NF.

Waarbij de regionale identiteit centraal stond in het programma, onder andere door de inzet van lokale sportverenigingen, Friese elementen en zichtbare betrokkenheid van dorpen, ondernemers en inwoners.

Op het gebied van maatschappelijke betrokkenheid, lokale economie en de communicatie sluit de uitvoering nauw aan bij het voorstel.

4.3 Lokaal geïnvesteerd

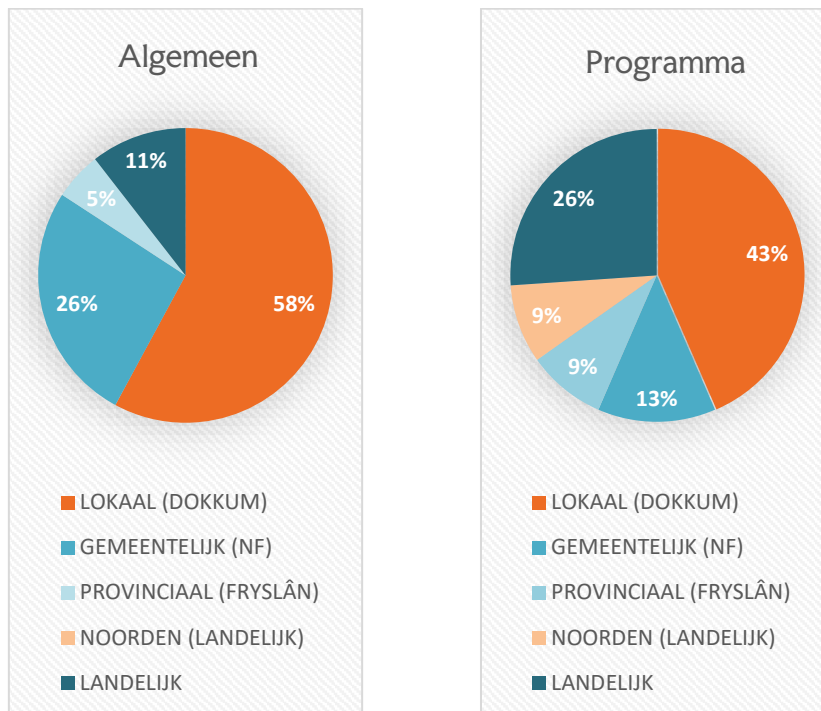
Na het moment van bekendmaking zijn vanuit de gemeente en provincie personen gevraagd voor de projectorganisatie die verantwoordelijk was voor de organisatie van Keningsdei. Deze hoofdverantwoordelijken zijn zeven dagen na de bekendmaking in gesprek gegaan met de lokale ondernemers om mogelijke samenwerkingen binnen het proces te bespreken. Later is het evenementenproductieteam Vinke Vision aangesloten ter ondersteuning van de projectorganisatie. Zij waren voornamelijk verantwoordelijk voor de productie, de opbouw en de veiligheid, onder de voorwaarde dat opdrachten en bestedingen waar mogelijk lokaal werden uitgezet. Daarbij kreeg de projectorganisatie de volledige ruimte om het programma en de communicatie lokaal uit te werken. Het uitgangspunt van de organisatie was:

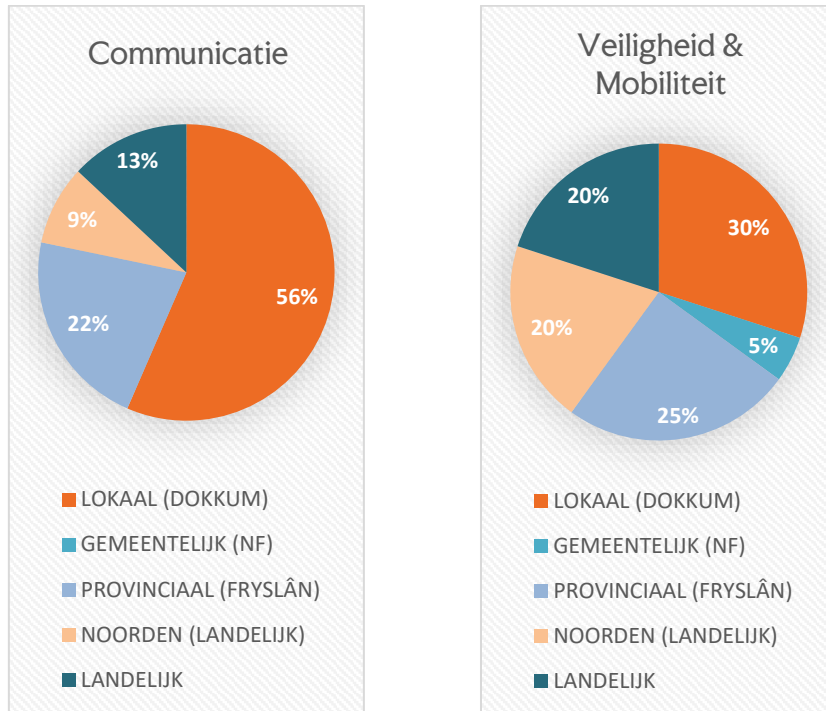
“De middelen worden lokaal besteed, mits...
de kwaliteit naar wens is, de beschikbaarheid voldoende is en de prijs redelijk is.”

Vanuit het productieteam is een leverancierslijst opgesteld, waarin per onderdeel partijen staan vermeld met wie het productieteam ervaring heeft, evenals een reeks landelijke leveranciers. De partijen waarmee het productieteam ervaring heeft, zijn voornamelijk landelijke leveranciers. Omdat het uitgangspunt van de projectorganisatie

was om zoveel mogelijk onderdelen lokaal te besteden, heeft de projectleiding deze lijst aangevuld met lokale partijen, gemeentelijke leveranciers en regionale partijen. Uit de volledige lijst blijkt dat ervoor bijna alle onderdelen een lokaal of regionaal alternatief beschikbaar was.

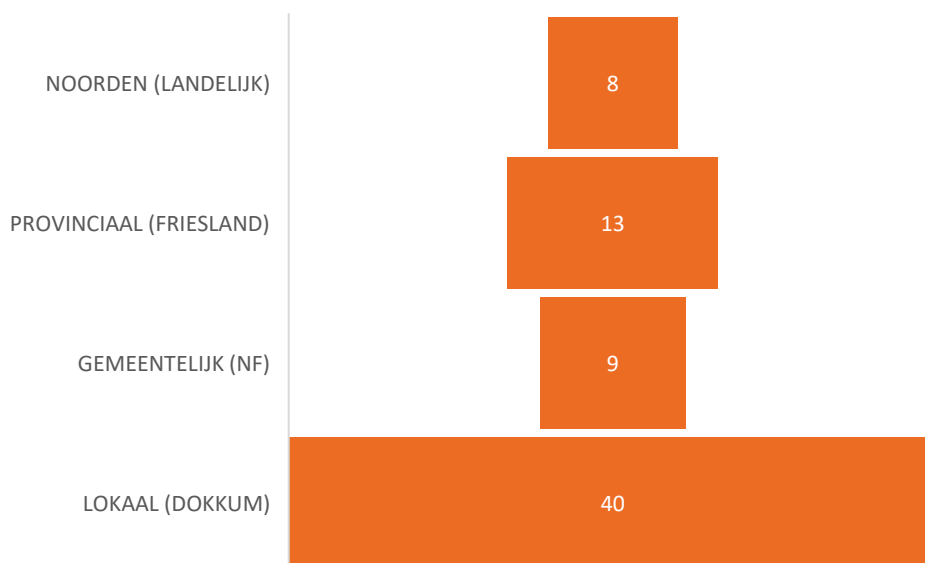
Die leverancierslijst geeft per onderdeel meerdere leveranciers weer. In het eindoverzicht van de organisatie is per onderwerp (algemeen, programma, veiligheid en communicatie) beschreven van welke leverancier uiteindelijk gebruik is gemaakt. Per onderwerp is vervolgens gekeken hoeveel leveranciers lokaal, regionaal, provinciaal of landelijk zijn ingezet.

Uit de documentatie van de projectorganisatie blijkt dat er voor Keningsdei is samengewerkt met 85 partners en leveranciers. De totale groep kan worden onderverdeeld in de volgende categorieën.

De organisatie heeft samengewerkt met 15 landelijke bedrijven. Dit betekent dat 18% van de middelen buiten het noorden van het land is besteed. De overige 82% van de middelen is binnen het noorden van Nederland besteed, waarvan de verdere verdeling in aantallen als volgt is:

- 9% van middelen is besteed bij bedrijven in noordelijke provincies buiten Fryslân;
- 15% van middelen is besteed bij bedrijven in Fryslân, exclusief gemeente NF;

- 11% van middelen is besteed bij bedrijven binnen gemeente NF, exclusief Dokkum;
- 47% van middelen is besteed bij bedrijven in Dokkum.

Buiten de bestede middelen hebben vooral lokale en regionale bedrijven bijgedragen door materiaal of goederen te sponsoren.

De overige 15 partners en leveranciers zijn buiten het noorden van het land gevestigd. Dit aantal komt uit op 18% van het totaal aantal partners en leveranciers.

Deelconclusie

Uit de analyse blijkt dat de organisatie er in grote mate in is geslaagd om het uitgangspunt van lokale besteding van middelen te realiseren. Een aanzienlijk deel (82%) van de partners en leveranciers is gevestigd in het Noorden van Nederland. Waarvan 40 partners/leveranciers in Dokkum gevestigd zijn. Voor specifieke onderdelen is toch gekozen voor een partner/leverancier buiten het Noorden van Nederland. Dit vanwege kwaliteit, beschikbaarheid of prijsredenen.

Dit laat zien dat lokale samenwerking centraal stond in de organisatie van Koningsdei en dat hierin bewust en grotendeels succesvol is gehandeld.

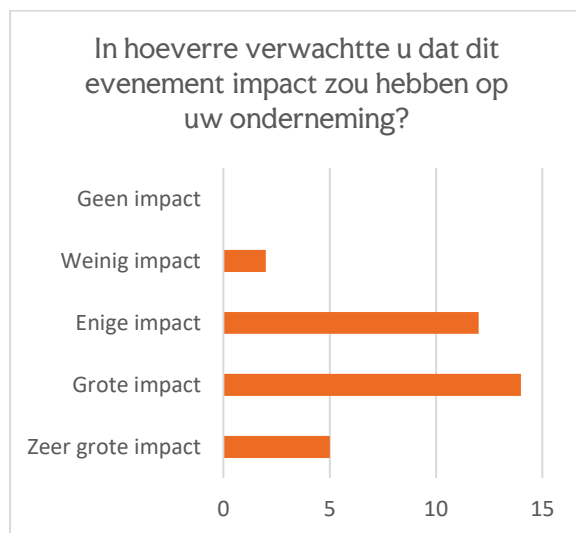
4.4 Economische lijn

Om de economische lijn te kunnen bepalen, is er een vragenlijst uitgezet binnen de Ondernemersvereniging Dokkum. Houd als lezer in acht dat de resultaten duiden op een economische lijn die voortkomt uit ervaringen en verwachtingen van ondernemers die de enquête hebben ingevuld. De ondernemers zijn gevestigd in de stad Dokkum of elders in de gemeente NF. Van de ondernemers die de vragenlijst hebben ingevuld bestond 70% uit detailhandel ondernemers en 27% uit horecaondernemers. De grootte van de onderneming was als volgt verdeeld: 61% met 1-5 medewerkers, 27% met 6-20 medewerkers en 12% met 21+ medewerkers.

Om te beginnen zijn de ondernemers gevraagd hoe zij te weten zijn gekomen dat Koningsdag 2026 in Dokkum plaats zou vinden. De meeste ondernemers hebben dit nieuws gezien via de media: 73% van de respondenten. Een klein deel hoorde dit via de ondernemersvereniging (6%), collega-ondernemers (6%) of klanten (6%).

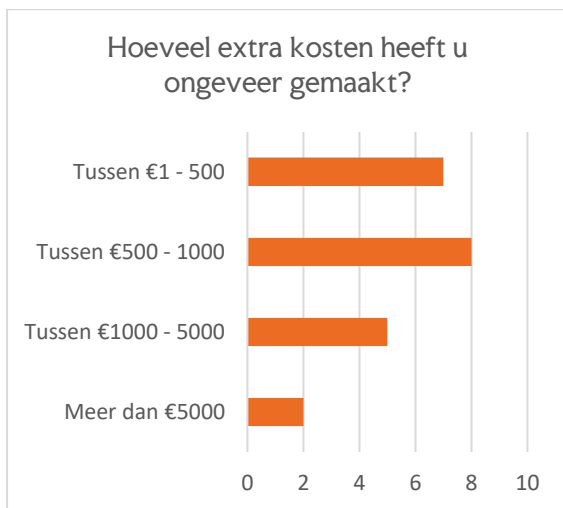
De meeste ondernemers, namelijk 64%, waren enthousiast toen zij dit nieuws hoorden. 21% van de respondenten hadden geen specifieke reactie en waren neutraal. 9% had direct een verwachting van meer klanten. Ook was er een tweetal hotelondernemers die zich verbaasd en overdonderd voelden.

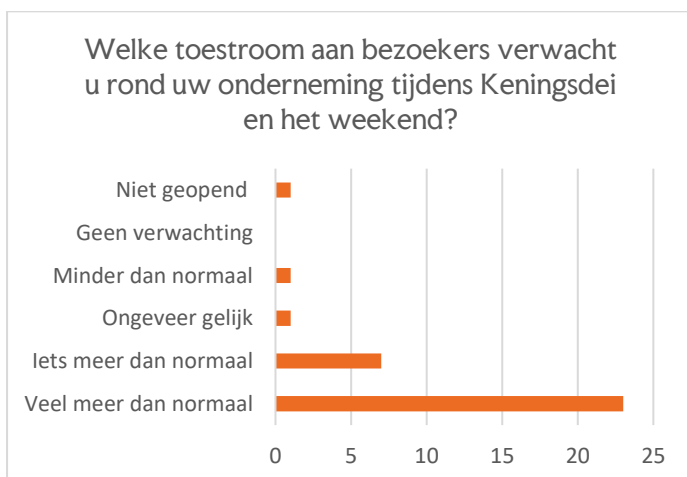
Aan de ondernemers is de verwachte impact van het evenement op hun onderneming gevraagd. Alle ondernemers verwachten een vorm van impact op hun onderneming. Waarbij sommige ondernemers een zeer grote impact verwachten vanwege toeloop naar de stad, wat meer mensen en meer omzet zou betekenen voor de horeca. Ook verwachten zij meer bezoekers en toeristen na 27 april 2026. De detailhandel ondernemers verwachten dat bezoekers op de dag zelf niet specifiek gaan winkelen, maar verwachten juist meer toestroom in aanloop en na afloop van het evenement. Ondernemers die weinig impact verwachten voor hun onderneming geven aan dat zij niet in het centrum gevestigd zijn.

"Dokkum wordt hiermee goed op de kaart gezet en we verwachten ook naderhand extra veel bezoekers."

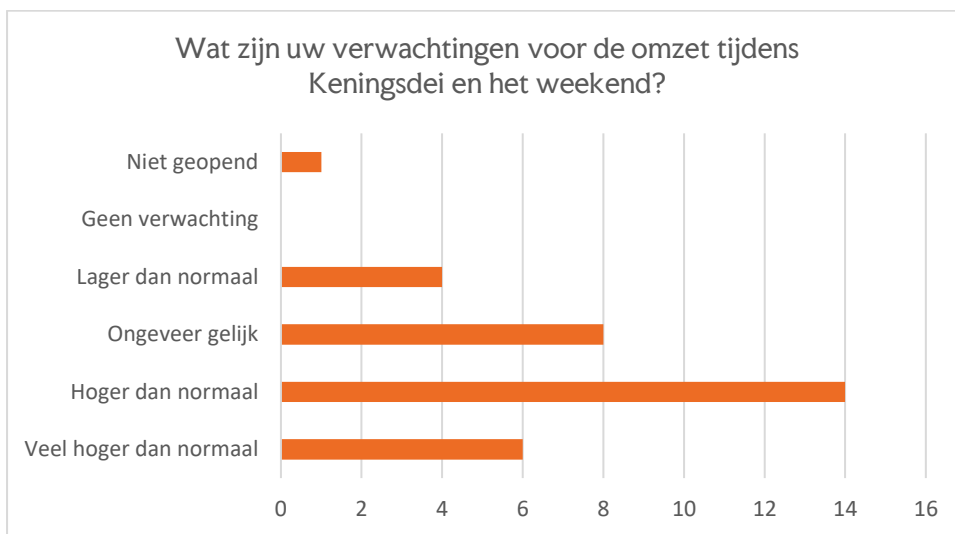
De hotelondernemers die de vragenlijst hebben ingevuld laten weten enige of grote impact te verwachten. Zij lichten toe dat deze impact groter had kunnen zijn als de projectorganisatie en gemeente hen van tevoren hadden ingelicht. Nu zijn de hotelkamers voor lagere 'voorjaarstarieven' verkocht. Als zij van tevoren op de hoogte waren gesteld van de komst van de Koninklijke familie, hadden zij hierop kunnen anticiperen. Dan was de impact op de onderneming groter geweest.

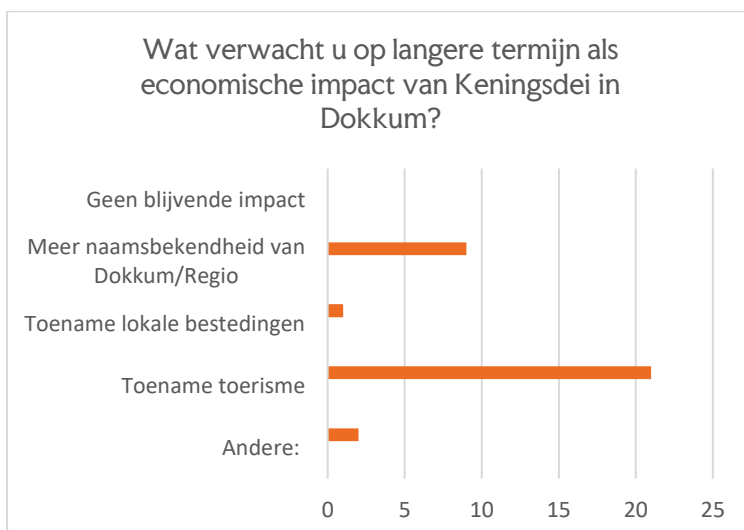
In de voorbereidingen richting Keningsdei heeft 70% van de respondenten extra voorbereidingen getroffen. Dit uitte zich in het inkopen van extra voorraad, inplannen van extra personeel, marketing- of promotieactiviteiten en het investeren in aankleding. Een aantal ondernemers heeft daarnaast een speciaal Keningsdei-product ontwikkeld. Deze extra voorbereidingen heeft 22 van de 23 ondernemers extra kosten opgeleverd. Deze kosten lagen gemiddeld gezien rond €1.500.

Over de toestroom van bezoekers verwacht 70% van de respondenten dat er veel meer bezoekers toestroom zullen komen dan normaal. Slechts 3% verwacht minder toestroom dan normaal. Over de omzet tijdens het Keningswykein en Keningsdei zelf verwacht 60% van de respondenten dat de omzet hoger zal zijn dan normaal. Een aantal respondenten verwachten dat de toestroom ongeveer gelijk is aan een weekend zonder een evenement. Daarentegen verwacht 12% een lagere omzet dan normaal te genereren tijdens het weekend en de dag. Ondernemers lichten hun antwoorden toe door te stellen dat zij, zoals ook bij de jaarlijkse Admiraliteitsdagen in Dokkum, geen verschil in omzet verwachten omdat door de drukte weinig mensen gaan winkelen.

“48 jaar ondernemers ervaring leert dat ons bedrijf geen extra omzet maakt tijdens evenementen, dus mag ons personeel lekker feesten en doen wij dat ook”

Op de langere termijn verwachte 64% van de respondenten een toename van toerisme in Dokkum. 27% van de respondenten verwacht naamsbekendheid van Dokkum en de regio.

Op de vraag of de ondernemers denken dat hun investering het waard zal zijn op langere termijn waren de meesten grotendeels positief. 15% van de respondenten waren niet zeker of het hun zou opleveren wat ze hadden gehoopt, 9% denkt waarschijnlijk van niet.

Afsluitend is de vraag gesteld of de ondernemers nog aanbevelingen hadden voor de gemeente voor het organiseren van een groot evenement in de toekomst. Het belangrijkste punt dat meerdere malen naar voren kwam betrof vroegtijdige communicatie. De ondernemers zouden in het vervolg voorafgaand aan de bekendmaking van het evenement graag op de hoogte worden gesteld, voordat zij dit in de media zien. Zij willen vroegtijdig op de hoogte worden gesteld zodat zij kunnen inspelen op de behoeften, zoals openingstijden, personeel en tarieven. Daarnaast wensen zij meer informatie en betrokkenheid met betrekking tot maatregelen. Een respondent stelt voor om een communicatiekanaal voor ondernemers te starten, zodat alle partijen op de hoogte zijn.

Deelconclusie

De resultaten zijn een weergave van de ervaringen en verwachtingen van 34 verschillende ondernemers in Dokkum. De resultaten zijn bruikbaar, omdat het opvallende zaken bevat, zoals het gegeven dat de horecaondernemers hogere omzet verwachten tijdens Koningsdag en het weekend. Voor hen betekent meer bezoekers meer omzet. De detailhandelszaken verwachten geen extreme omzetstijging, omdat soortgelijke evenementen laten zien dat het te druk is om uitgebreid te winkelen.

Er zijn extra voorbereidingen getroffen in de vorm van extra personeel, voorraad en aankleding en versiering. Dit heeft gezorgd voor extra kosten, waarvan niet iedere ondernemer verwacht dat dit extra opbrengsten oplevert.

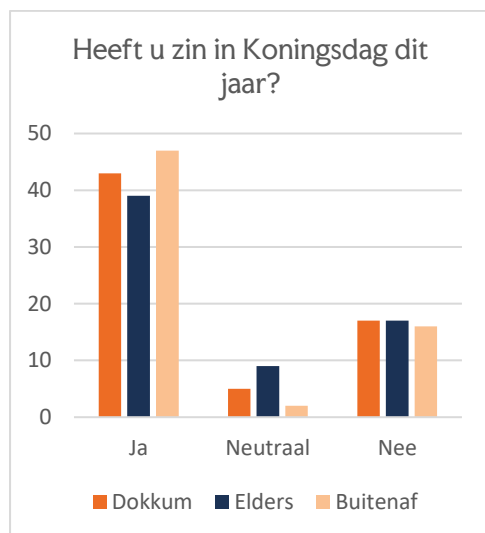
Voor de toekomst verwachten de ondernemers meer toerisme in de stad Dokkum. Ondernemers in het centrum verwachten hier de meeste voordelen van te ervaren, terwijl ondernemers buiten het centrum minder effect verwachten.

Aanvullend hadden de ondernemers graag één specifiek aspect anders gezien vanuit de organisatie: vroegtijdige communicatie en betrokkenheid in de voorbereiding. De ondernemers zijn niet direct door de projectorganisatie of gemeente op de hoogte gebracht van het evenement, maar door de media of derden. Daarbij waren zij voornamelijk enthousiast, maar sommigen ook verbaasd. Zij geven aan het te waarderen als zij in de toekomst op voorhand worden ingelicht, zodat zij niet verbaasd, maar voorbereid zijn.

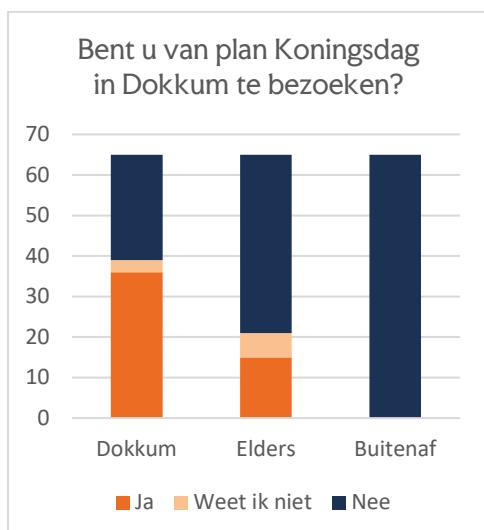
Als nuance voor de behoefte aan communicatie richting de ondernemers geldt dat het vanwege geheimhouding niet mogelijk was om de ondernemers voor 4 juli 2025 op de hoogte te stellen. De gemeente NF kon in dit specifieke geval dus niet vroegtijdig communiceren en heeft daarom een week na de bekendmaking een ontbijt voor de ondernemers georganiseerd.

4.5 Verwachtingen van het evenement

Om de verwachtingen van Keningsdei bij de inwoners van de stad en elders in de gemeente te peilen is er een straatpeiling voorafgaand aan Keningsdei uitgevoerd, door middel van een korte vragenlijst. Dezelfde vragenlijst is voor de drie doelgroepen gebruikt, dit om vergelijking mogelijk te maken. Waarbij voor de derde doelgroep “bezoekers van buitenaf” de hoofdvraag was of zij de stad Dokkum kennen en of zij op de hoogte waren dat de Koning daar Keningsdei gaat vieren. In deze paragraaf worden de belangrijkste bevindingen van de straatpeiling uitgelicht. Houd als lezer in acht dat dit resultaten zijn op basis van de gesproken respondenten.

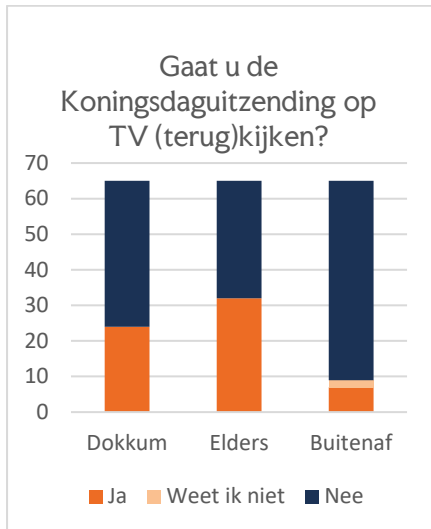
Ieder interview met een respondent startte met de vraag of degene zin had in Koningsdag. Hierbij antwoordde 66% van de respondenten uit Dokkum volmondig “Ja”, terwijl dit elders in de gemeente NF iets lager lag, namelijk 60%. De respondenten “van buitenaf” in Zwolle spanden de kroon met 72% van de respondenten die zin had in Koningsdag.

Of deze verschillen te maken hebben met het feit of men Keningsdei in Dokkum gaat bezoeken, werd duidelijk uit de vraag of men van plan was Keningsdei in Dokkum te vieren. Van de respondenten uit Dokkum geeft 55% aan Keningsdei te bezoeken, terwijl dit onder inwoners elders slechts 23% is. Geen enkele respondent van buitenaf was van plan Koningsdag in Dokkum te bezoeken. De voornaamste reden van de "Nee" respondenten onder de inwoners van Dokkum en dorpelingen was dat het te druk zou worden in Dokkum.

Datum	Zender	Tijd	Tot	Duur	Titel	Kijkdichtheid (marktaandeel %)	Bereik (min. 1 minuut)	Gem. leeftijd
27-04-2026	NPO 1	10:52	13:21	02:30:00	Koningsdag Dokkum LIVE	1.897.000 (78%)	3.139.000	59
27-04-2026	NPO 1 Extra	10:52	13:21	02:30:00	Koningsdag Dokkum LIVE met gebarentolk	167.000 (6,8%)	416.000	62
27-04-2026	NPO Politiek & Nieuws	10:52	13:21	02:30:00	Koningsdag Dokkum LIVE met audiodescriptie	18.000 (0,7%)	87.000	64
27-04-2026	Omrop Fryslân	10:52	13:21	02:30:00	Koningsdag Dokkum LIVE met Fries commentaar	54.000 (2,2%)	135.000	66
27-04-2026	NPO 1	19:01	19:51	00:51:00	Koningsdag Dokkum - hoogtepunten	859.000 (26,4%)	1.427.000	66
27-04-2026	NPO 1	23:38	00:28	00:51:00	Koningsdag Dokkum – hoogtepunten (herhaling)	70.000 (10,9%)	231.000	66

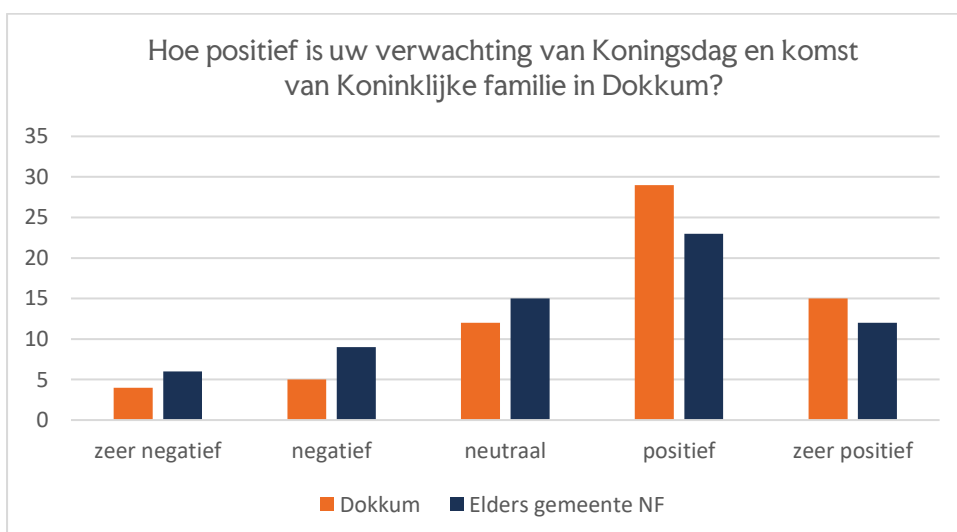
Figuur 7: Kijkcijfers Keningsdei Dokkum (NPO/NOS)

Er was ook een groep die niet van plan was om Koningsdei Dokkum te bezoeken, maar de uitzending op televisie gingen (terug)kijken. Dit betrof vooral oudere of mindervalide personen die vanwege de drukte het evenement liever thuis volgden. Dit is achteraf bevestigd door de gemiddelde leeftijd (59-66) uit de kijkcijferrapportages.

Van de straatpeiling onder inwoners uit Dokkum betrof dit 37% van de respondenten en elders in de gemeente 49%. Bij de respondenten van "buitenaf" was dit slechts 11%.

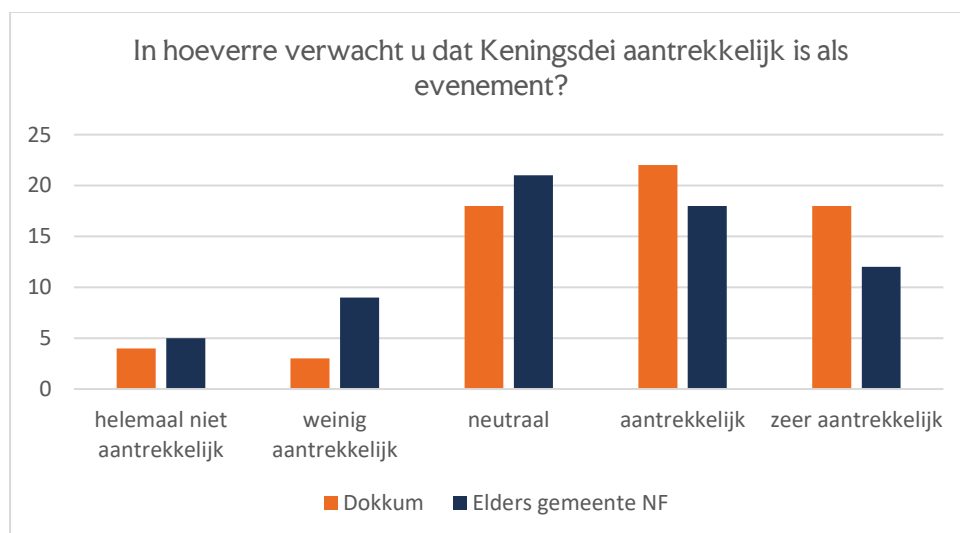
Omdat alle respondenten binnen de gemeente NF wisten dat de Koning zijn verjaardag in Dokkum ging vieren is hen gevraagd hoe positief hun verwachting was en hoe zij naar de komst van de Koninklijke familie kijken. De respondenten uit Dokkum waren opvallend positiever dan de respondenten elders in de gemeente. De inwoners van Dokkum waren vooral trots dat de Koning zijn verjaardag in hun stad wilde vieren. De meesten waren blij dat Fryslân aan de beurt was en waren ervan overtuigd dat Dokkum hiermee op de kaart zou worden gezet. Een klein aantal respondenten uit Dokkum waren minder positief, voornamelijk vanwege maatregelen met betrekking tot parkeren en de verwachte drukte. Daarnaast waren er ook respondenten die niet Koningsgezind waren.

Waarbij niemand in Dokkum het financiële prijskaartje van de feestdag benoemde, werd dit door inwoners in de dorpen wel aangehaald. Uitspraken zoals “Drie miljoen, veel te duur”, “Die drie miljoen had de gemeente ook anders kunnen besteden” en “Nieuwe bestrating en bruggen in Dokkum, en wat krijgen wij? Niks” kwamen voorbij. Een drastisch verschil ten opzichte tot de inwoners van Dokkum. De dorpelingen vonden het dan ook jammer dat grote evenementen altijd in de stad van de gemeente plaatsvinden en niet elders in de dorpen. Ook viel het bezoek van het Koninklijk echtpaar aan de Amerikaanse president Trump bij een aantal respondenten niet in de smaak. Toch zijn deze negatieve geluiden in de minderheid en overheerst een positief beeld. De respondenten uit Dokkum zijn overwegend zeer positief, terwijl respondenten uit de dorpen iets kritischer zijn.

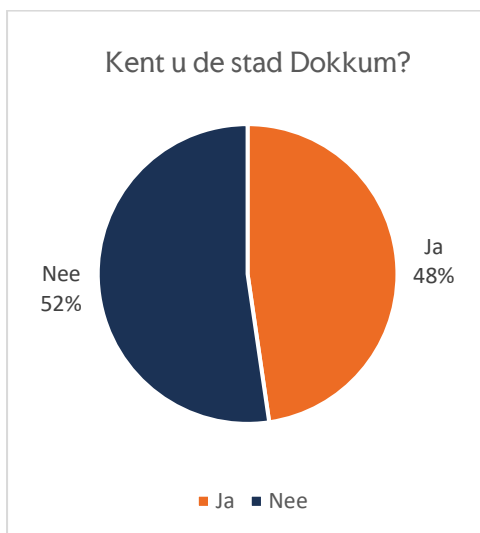
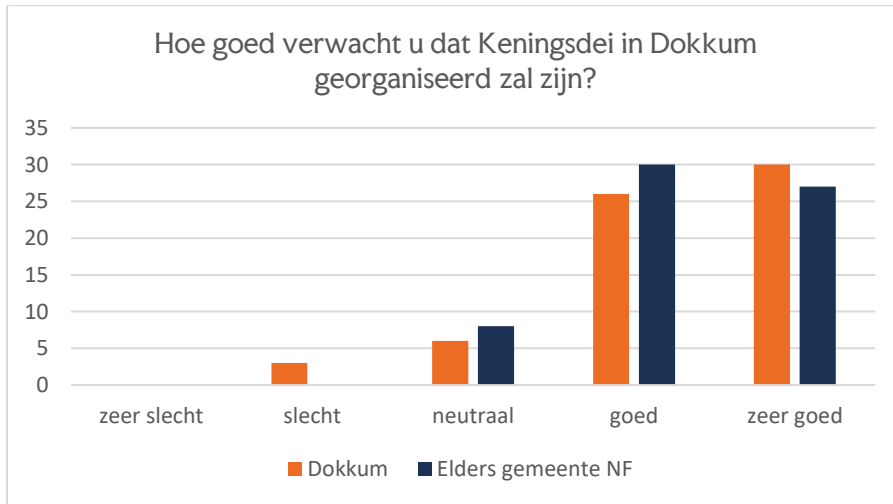
“Ik heb er wel moeite mee dat ze net bij Trump in Amerika zijn geweest. Ze hadden kunnen zeggen wij komen pas weer op bezoek zodra de situatie met Iran is gekalmeerd.”

Als vervolg op de mening van de komst van de Koninklijke familie, is gevraagd hoe aantrekkelijk men Keningsdei vindt als evenement. Een vraag die afhangt van persoonlijke interesses. De respondenten uit Dokkum vonden het evenement over het algemeen aantrekkelijker dan respondenten uit de dorpen. De neutrale groep had zich minder verdiept in het programma. Ten opzichte van de dorpen vonden de inwoners van Dokkum het evenement aantrekkelijker. De neutrale middenstand had zich niet verdiept in het programma, of hadden er weinig op aan te merken. Jongere respondenten werden vooral aangetrokken door artiesten zoals Samuel Welten en de Bankzitters terwijl volwassen respondenten meer interesse hadden in artiesten zoals De Kast of Miss Montreal.

Terwijl de waardering van het programma persoonlijk is, wordt de projectorganisatie zelf anders beoordeeld. Van de 130 respondenten verwachtten slechts drie respondenten dat het evenement slecht georganiseerd zou zijn, alle drie uit Dokkum. Dit had vooral te maken met zorgen over parkeermaatregelen.

Over het algemeen hadden zowel respondenten uit Dokkum als uit de dorpen vertrouwen in een goede organisatie. Opvallend is dat, ondanks een kritischere houding ten opzichte van de feestdag, respondenten uit de dorpen wel vertrouwen hebben in de projectorganisatie. De inwoners van Dokkum gaven aan goed verlopende grote evenementen zoals de Admiraliteitsdagen gewend te zijn.

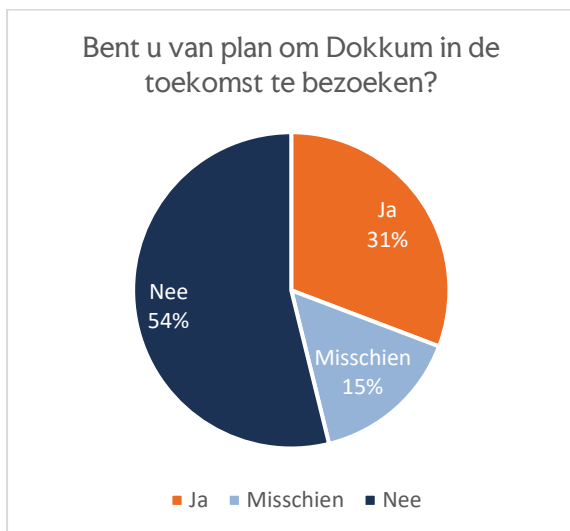

“Die Friezen kunnen wel een goed evenement organiseren, daar zit ik niet over in.”

Voor de derde doelgroep, “bezoekers van buitenaf”, zijn 65 personen ondervraagd in de stad Zwolle. Een stad met een afstand van 120km tot Dokkum. Zoals eerder benoemd, is het vergroten van de naamsbekendheid van Dokkum een speerpunt van de gemeente NF. Om te peilen of het evenement Keningsdei hieraan bijgedragen heeft is er voorafgaand gevraagd of de respondenten de stad Dokkum kennen.

Meer dan de helft van de respondenten kende Dokkum niet. Sommigen herkenden de naam, maar wisten niet waar de stad lag. In enkele gevallen werd zelfs gedacht dat Dokkum in andere provincies lag. Slechts 28% van de respondenten wist dat de Koning in Dokkum Koningsdag ging vieren. De volledige steekproef was niet van plan om Koningsdei Dokkum te bezoeken.

Tot slot werd gevraagd of men van plan waren om Dokkum in de toekomst ooit de bezoeken. Hiervan gaf 31% van de respondenten aan dat zij dit van plan zijn.

Deelconclusie

De resultaten zijn gebaseerd op de gesproken respondenten en geven een indicatief beeld van de mening van de inwoners van de gemeente NF en daarbuiten.

Wanneer wordt gesproken over inwoners van Dokkum, worden hiermee de respondenten uit Dokkum bedoeld. Voor dorpelingen betreft dit respondenten uit Hallum, Eanjum en Kollum. De respondenten uit Zwolle geven slechts een beperkte indruk van hoe de rest van Nederland hierover denkt. De resultaten hadden verdeelder kunnen zijn als de

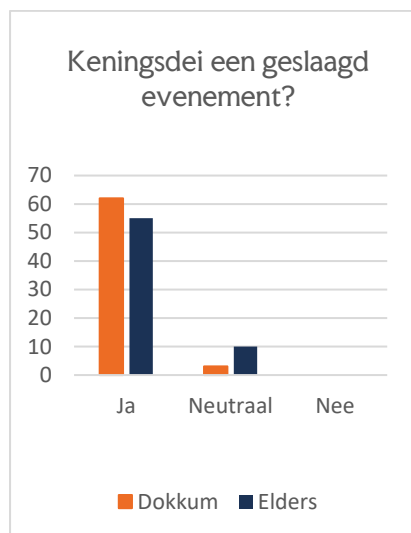
negatieve (niet Koningshuisgezinde) personen die zijn benaderd voor de vragenlijst hadden willen participeren aan het onderzoek.

Wat betreft de verwachtingen blijkt dat inwoners van Dokkum zeer positief zijn over Keningsdei. Dorpelingen zijn overwegend positief, maar kritischer. Onder andere vanwege investeringen en spreiding van middelen. Daarnaast is een kleiner deel van hen van plan het evenement te bezoeken.

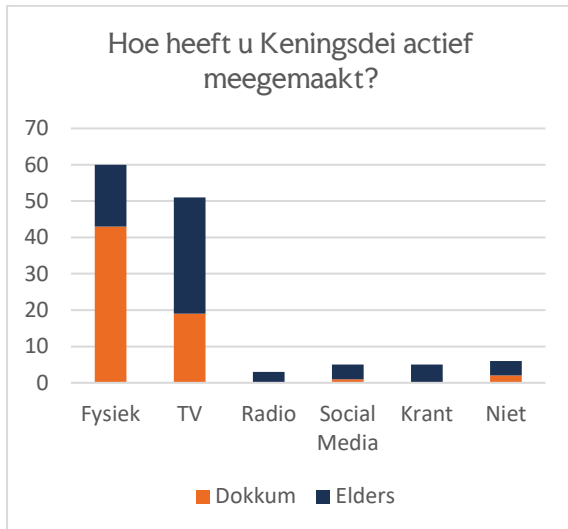
Voor de respondenten uit Dokkum en de dorpen geldt dat grote drukte wordt verwacht en dat er vertrouwen is in de organisatie. Voor bezoekers van buitenaf is er nog ruimte voor verbetering op gebied van naamsbekendheid. Minder dan de helft van de respondenten kende Dokkum vooraf, slechts een deel overweegt een toekomstig bezoek.

4.6 Sociaal-maatschappelijke effecten

Om de sociaal-maatschappelijke effecten bij de inwoners van de gemeente NF te peilen, is er anderhalve week na Keningsdei opnieuw een straatpeiling uitgevoerd door middel van een korte vragenlijst. Deze vragenlijst bevatte zowel vergelijkingsvragen uit de eerste ronde als nieuwe vragen. Er is een andere vragenlijst voor de derde doelgroep gebruikt om de vergelijking met straatpeiling in de eerste ronde zo goed mogelijk te maken. In deze paragraaf worden de belangrijkste bevindingen van de straatpeiling uitgelicht, te beginnen met de resultaten voor de respondenten van de gemeente NF, gevolgd door die voor respondenten van buitenaf. Houd als lezer in acht dat dit resultaten zijn op basis van de gesproken respondenten.

Op aselecte wijze werden participanten benaderd en gevraagd naar hun ervaringen met Keningsdei: hoe zij het evenement hebben meegemaakt en wat zij hiervan vonden. Van de 130 respondenten in de gemeente NF vond 95% Keningsdei een geslaagd evenement. Slechts 5% stond er neutraal tegenover. De voornaamste reden hiervan was dat zij het evenement naar eigen mening niet goed genoeg hadden meegemaakt om hierover een oordeel te vellen. Geen enkele respondent vond het evenement niet geslaagd.

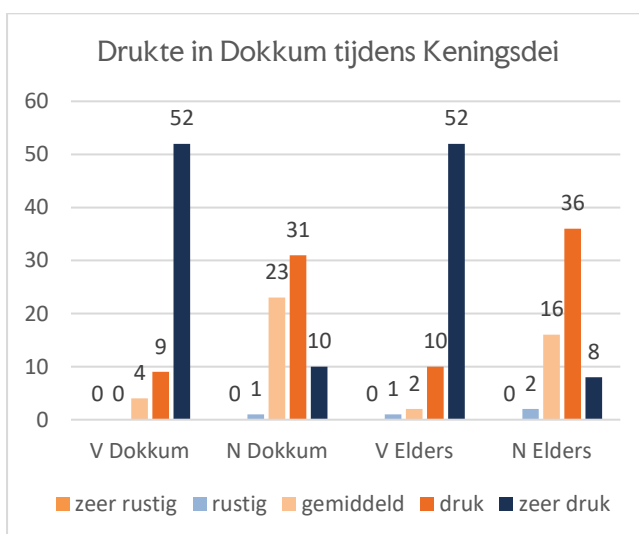

De grootste groep respondenten was er fysiek bij tijdens Keningsdei, gevolgd door een grote groep respondenten die de uitzending op televisie heeft gekeken. Een enkeling volgde het via de radio, sociale media of de krant. Van de 130 respondenten hadden 6 respondenten Keningsdei niet actief meegemaakt, doordat zij op vakantie waren of Koningsdag elders in het land hebben gevierd. Deze respondenten hebben de voorbereiding en de nasleep van het evenement wel meegemaakt, waardoor zij alsnog relevant zijn voor het onderzoek.

Vervolgens werden er drie vragen gesteld die tijdens de eerste ronde van de straatpeiling ook aan bod kwamen.

Deze vergelijkingsgrafieken zijn als volgt af te lezen:

- V (Dokkum/Elders) betekent 'Voorafgaand aan Keningsdei';
- N (Dokkum/Elders) betekent 'Na afloop van Keningsdei'.

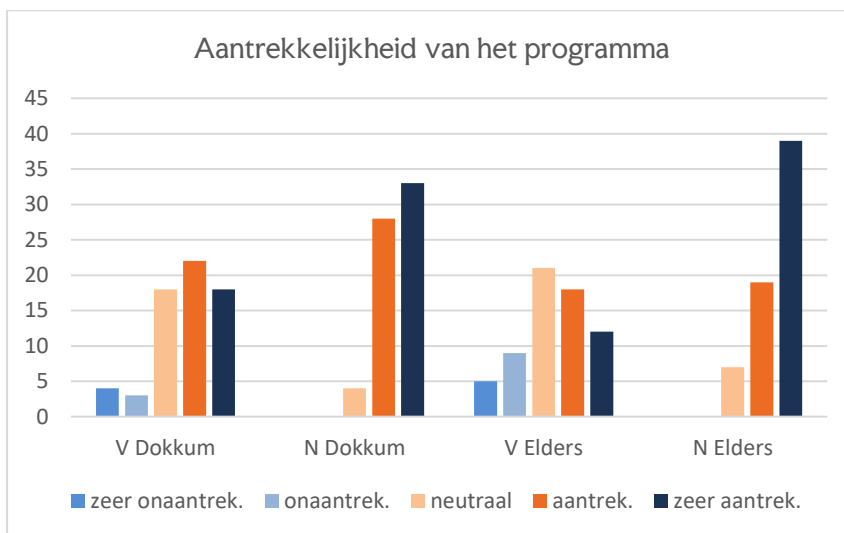

Waarbij voorafgaand aan Keningsdei de meeste respondenten uit Dokkum en elders hadden verwacht dat het zeer druk in Dokkum zou worden, waren de meningen na afloop

verdeelder. De meeste respondenten uit Dokkum vonden het gemiddeld of druk, maar niet zeer druk. Hetzelfde geldt voor de respondenten elders in de gemeente, al vonden daar relatief meer respondenten het echt druk dan de respondenten uit Dokkum. Dit komt ook doordat een groot deel van de respondenten uit de dorpen niet fysiek aanwezig was, maar deze indruk heeft opgedaan via de televisie of van andere nieuwsbronnen.

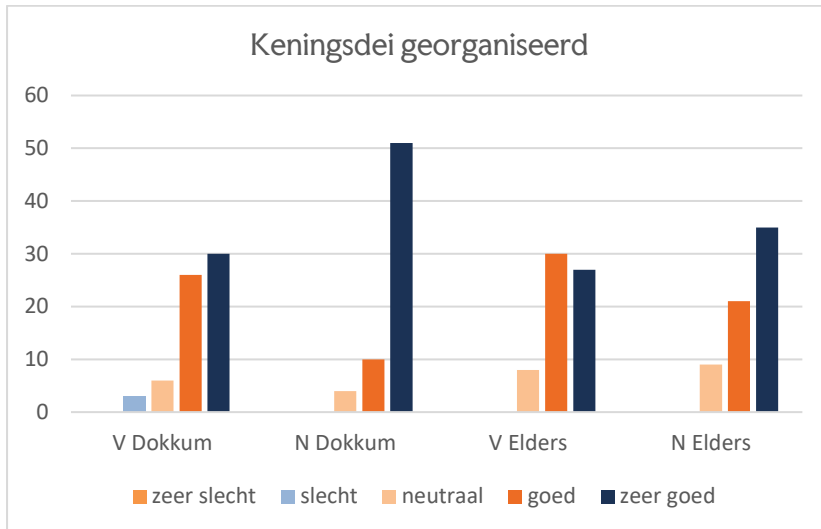
“Het had zeker drukker gekund, al was deze drukte precies goed. Hierdoor kon je je gemakkelijk verplaatsen in de stad.”

Bij de aantrekkelijkheid van het programma is een flinke stijging te zien. Waar voorafgaand de meeste respondenten uit Dokkum het 'aantrekkelijk' vonden, vonden de meeste respondenten na afloop het programma 'zeer aantrekkelijk'. Ook in de dorpen is de aantrekkelijkheid van het programma gestegen. Voorafgaand waren de meningen van de respondenten uit de dorpen nog vrij verdeeld. Toen was de grootste groep 'neutraal' over de aantrekkelijkheid van het programma. Na afloop is dit verschoven naar 'zeer aantrekkelijk'. Dit aantal is zelfs hoger onder de respondenten uit de dorpen dan onder de respondenten uit Dokkum.

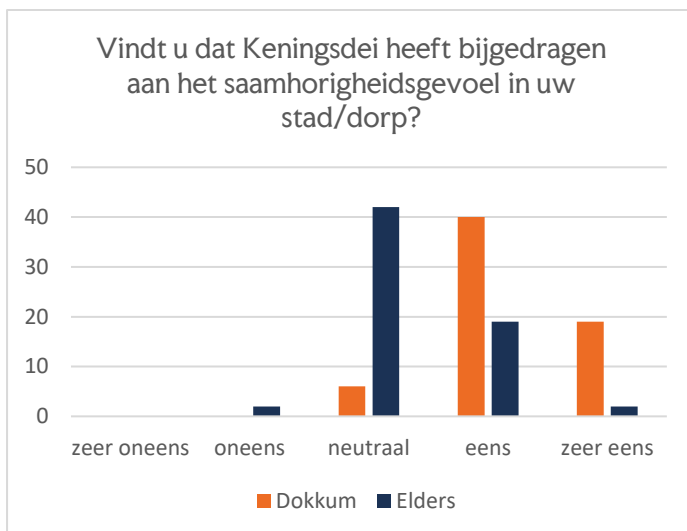
“Hoe uniek is het dat de Koning en Koningin hier op de grachten echt hebben kunnen schaatsen. Dit zullen we nooit vergeten, maar ik denk hun ook niet.”

Wat zeker opviel in de reacties van de respondenten, was de lof over de ijsbaan. Waar voorafgaand een aantal respondenten nogal sceptisch waren, vonden de meeste respondenten het na afloop een geslaagde zet van de organisatie. Over de mogelijke kosten werd niet meer gesproken, omdat deze volgens de respondenten meer dan de moeite waard waren geweest.

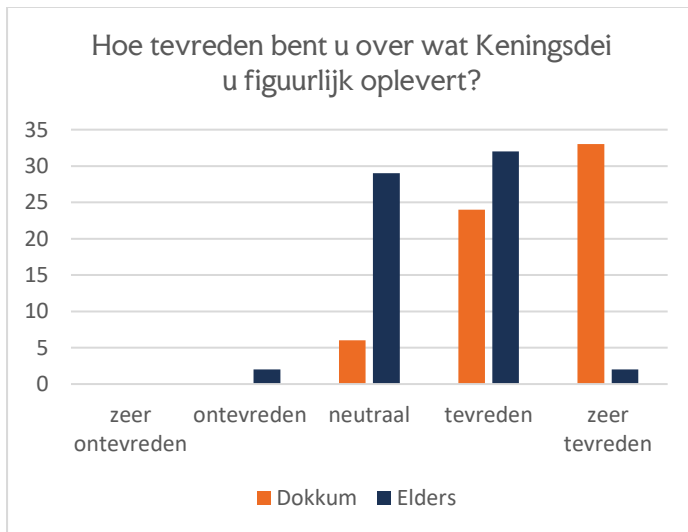
Over de organisatie was de meerderheid zeer tevreden. Neutrale respondenten hadden niet veel te maken gehad met de organisatie of het verloop van het evenement. Waar voorafgaand nog drie respondenten negatief waren over de organisatie, was dat na afloop niemand meer. In totaal waren 117 respondenten van mening dat het 'goed' of 'zeer goed' georganiseerd was, waarvan 86 respondenten het 'zeer goed' georganiseerd vonden.

De sociaal-maatschappelijke effecten werden gemeten door te vragen naar het saamhorigheidsgevoel, figuurlijk en materiële waarde, negatieve effecten en de afweging hiervan.

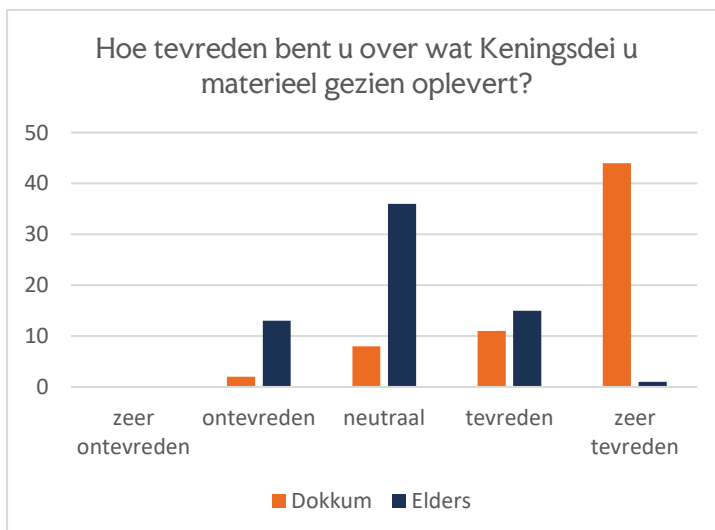

Onder de respondenten was het saamhorigheidsgevoel betreft Keningsdei het meest zichtbaar in Dokkum. Het is echter niet zo dat Keningsdei voor een enorme stijging van het saamhorigheidsgevoel in de stad heeft gezorgd, omdat respondenten aangaven dat dit gevoel al sterk aanwezig was. In de dorpen leefde Keningsdei minder sterk. Sommige respondenten leefden er actief naar toe en waren bezig met versiering, terwijl anderen hier minder bewust mee bezig waren. De grootse groep respondenten uit de dorpen was

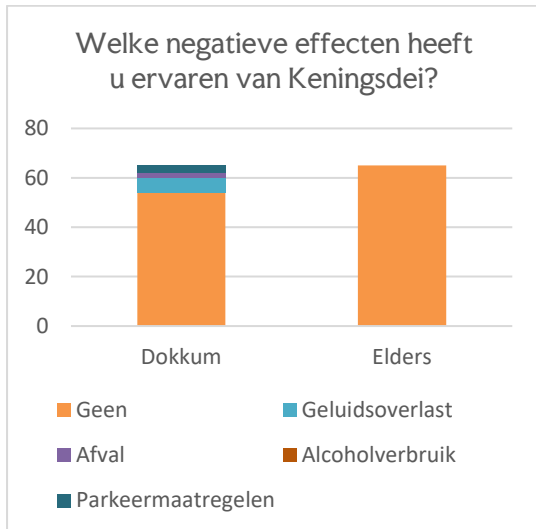
dan ook 'neutraal' over de mate waarin Keningsdei heeft bijgedragen aan het saamhorigheidsgevoel in hun dorp.

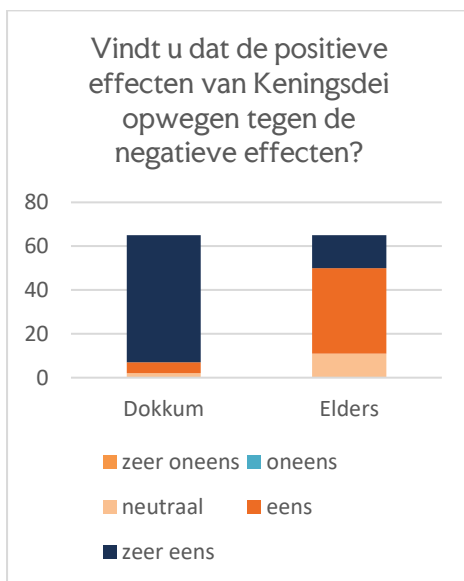
De respondenten uit Dokkum waren over het algemeen tevreden over wat Keningsdei hun figuurlijk heeft opgeleverd. Uitschiend was 51% van de respondenten uit Dokkum 'zeer tevreden' over de saamhorigheid, gezelligheid en sfeer die Keningsdei hen heeft opgeleverd. Voor de respondenten uit de dorpen is dit minder uitgesproken. Daar zijn de meeste respondenten 'neutraal' of 'tevreden' over de saamhorigheid, gezelligheid en sfeer wat Keningsdei voor hun dorp heeft betekend.

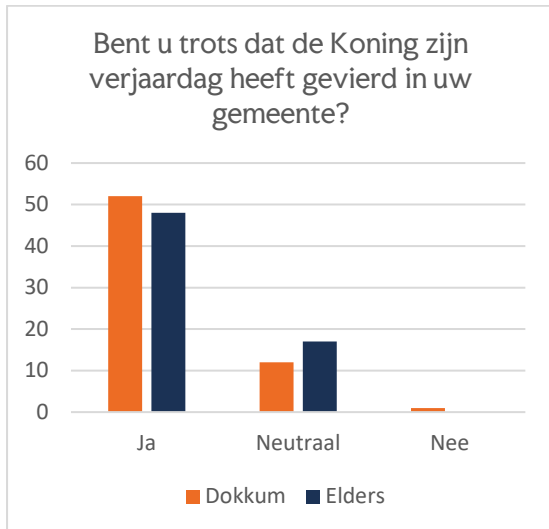
Materieel gezien zijn meeste de respondenten uit Dokkum 'zeer tevreden' over wat Keningsdei hen materieel gezien oplevert aan voorzieningen, omzet en economische impact. De respondenten uit de dorpen waren vaker 'neutraal' of zelfs 'ontevreden'. Tijdens het beantwoorden van de vragenlijst kwam meerdere malen naar voren dat de dorpen hier weinig profijt van zullen hebben, niet qua voorzieningen of vernieuwing van de infrastructuur, als ook qua economische impact.

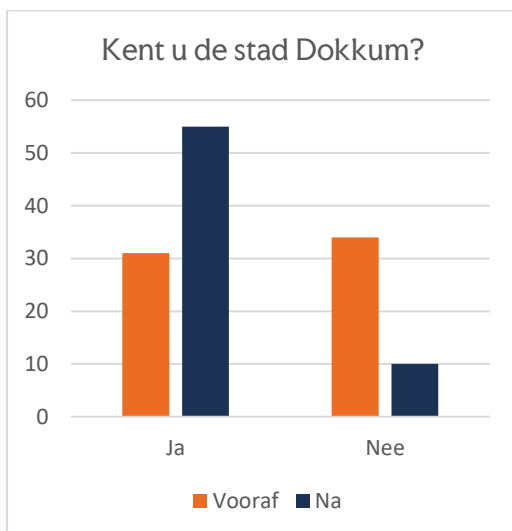
Alle respondenten uit de dorpen hebben geen negatieve effecten ervaren van Keningsdei. Een klein deel van de respondenten uit Dokkum had wel last van negatieve effecten. Hiervan werd geluidsoverlast het meest ervaren.

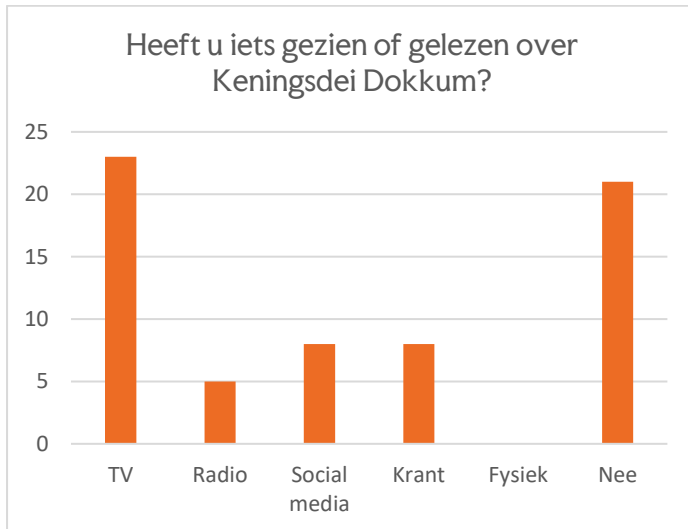
89% van de respondenten uit Dokkum waren ervan overtuigd dat de positieve effecten van Keningsdei opwegen tegen de negatieve effecten. De respondenten uit de dorpen waren hierover neutraler dan de respondenten uit Dokkum.

Afsluitend werd de vraag gesteld of de respondenten uit de gemeente NF trots waren dat de Koning zijn verjaardag heeft gevierd in hun gemeente. 77% van de 130 respondenten wonend in de gemeente NF was trots op de verjaardag van de Koning in Dokkum.

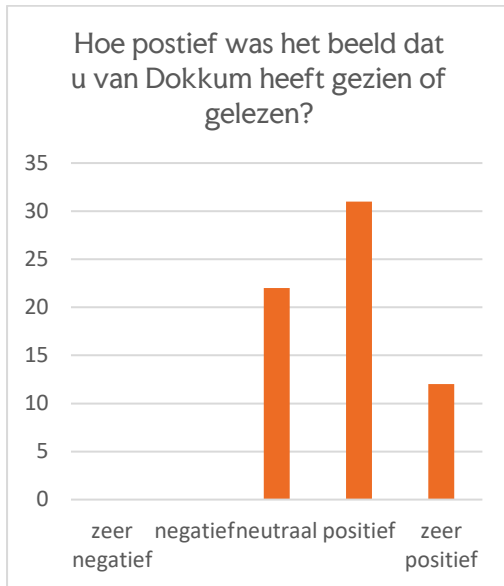
- Kijkend naar de resultaten van de respondenten van buitenaf, was de hoofdvraag: "Kent u de stad Dokkum?" In de grafiek is een enorme stijging van naamsbekendheid van Dokkum te zien. Voorafgaand aan Keningsdei kende 48% van de respondenten de stad Dokkum.
- Na afloop van Keningsdei kende 85% van de respondenten de stad Dokkum.

Tijdens de straatpeiling voorafgaand aan Keningsdei waren lang niet alle respondenten op de hoogte van het feit dat de Koning zijn verjaardag zou vieren in Dokkum. Na afloop wisten duidelijk veel meer respondenten dat de Koning zijn verjaardag in Dokkum heeft gevierd.

35% van de respondenten heeft de Koningsdaguitzending, of een deel daarvan, gezien op de televisie. Jongere respondenten hadden Keningsdei op sociale media voorbij zien komen. Oudere respondenten hadden over Keningsdei in de krant gelezen. Enkele respondenten hadden op 27 april 2026 of de dag erna iets gehoord over Keningsdei op de radio,

32% van de respondenten heeft niets gezien of gelezen over Keningsdei Dokkum. Deze respondenten zijn dan ook neutraal over de volgende twee stellingen.

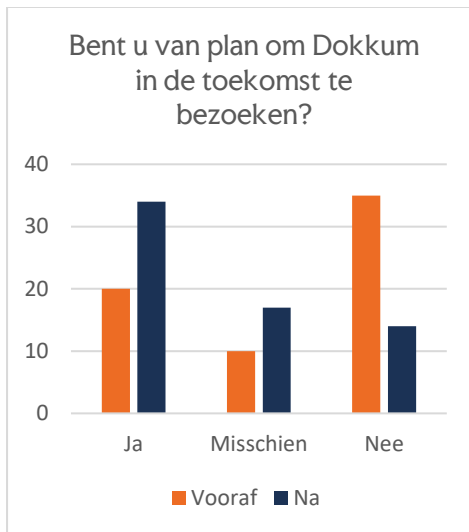
48% van de respondenten was positief over het beeld wat zij van Dokkum hebben gezien of gelezen. Aan de respondenten die bewust iets hadden gezien of gelezen over Keningsdei Dokkum is gevraagd welk beeld van Keningsdei hen het meeste is bijgebleven.

Een terugkerend antwoord op deze vraag was de ijsbaan. Meerdere respondenten vonden dit enorm bijzonder en leuk om naar te kijken. Dat Dokkum werd ervaren als een mooie en gezellige stad is ook meerdere keren benoemd. Andere voorbeelden, zoals lof voor de Friese sporten, de Koning op de landbouwsimulator en het slot van het dankwoord in het Fries, zijn eveneens bijgebleven bij de respondenten.

49% van de respondenten vindt Dokkum aantrekkelijker geworden door wat zij hebben gezien of gelezen van Keningsdei. Het aantal neutrale respondenten wordt deels verklaard door respondenten die niets hebben gezien of gelezen van Keningsdei.

Het andere deel heeft wel iets gezien of gelezen, maar vindt Dokkum hierdoor niet aantrekkelijker, maar ook niet onaantrekkelijker.

Net als bij de eerste straatpeiling voorafgaand aan Keningsdei is er ter afsluiting gevraagd of de respondenten van plan zijn om in de toekomst Dokkum te bezoeken: Voorafgaand aan Keningsdei was 31% van de respondenten van plan om Dokkum in de toekomst te bezoeken;

Na afloop van Keningsdei is 52% van de respondenten van plan om Dokkum in de toekomst te bezoeken.

Er is sprake van een behoorlijke stijging in het antwoord 'Ja', maar ook in het aantal antwoorden 'Misschien'. In tegenstelling tot het antwoord 'Nee' wat juist is gedaald.

Deelconclusie

De resultaten zijn gebaseerd op de gesproken respondenten en geven een indicatief beeld van de mening van de inwoners van de gemeente NF en daarbuiten.

De sociale effecten die de inwoners van de gemeente NF hebben ervaren, uiteten zich in het saamhorigheidsgevoel, de sfeer en de gezelligheid die Keningsdei met zich mee heeft gebracht. De inwoners van Dokkum leefden gezamenlijk toe naar een geslaagd evenement, terwijl de dorpelingen geen extra saamhorigheidsgevoel ervaren.

Ten opzichte van de eerste straatpeiling zijn de meningen over de drukte, programma en de organisatie flink veranderd. Zowel de respondenten uit de stad als uit de dorpen hadden het drukker verwacht dan dat zij het uiteindelijk hebben ervaren.

Het programma is aantrekkelijker uitpakket dan vooraf werd verwacht. Waar voorafgaand aan Keningsdei nog kritisch werd gereageerd op de organisatie vanwege bijvoorbeeld financiële keuzes, was na afloop geen enkele respondent ontevreden over de organisatie.

Figuurlijk gezien, maar vooral materieel, heeft Keningsdei meer opgeleverd voor Dokkum dan voor de dorpen. De respondenten uit de dorpen vinden dit logisch, maar sommigen hadden dit graag anders gezien. Bovendien zijn de meeste respondenten trots op het feit dat de Koning zijn verjaardag heeft gevierd in de gemeente NF.

Voor de straatpeiling buiten de provincie, waren eveneens positieve stijgingen te zien, met als grootste uitschieter de naamsbekendheid van Dokkum. De reacties van respondenten die beelden van Keningsdei hadden gezien of gelezen, waren positief.

Ook is er een stijging in het aantal respondenten dat in de toekomst Dokkum wil bezoeken. Op basis van deze resultaten kan worden gesteld dat Dokkum duidelijk op de kaart is gezet.

5 HOOFDCONCLUSIE

Welke impact heeft het ontvangen van de Koninklijke familie tijdens Koningsdag 2026 op economisch en sociaal-maatschappelijk vlak in de gemeente Noardeast-Fryslân (NF) ten opzichte van haar beleidsvisie?

Op basis van dit onderzoek kan worden geconcludeerd dat het ontvangen van de Koninklijke familie tijdens Keningsdei 2026 in Dokkum in brede zin een positieve impact heeft gehad op zowel beleidsmatig, economisch als sociaal-maatschappelijk vlak binnen de gemeente Noardeast-Fryslân.

Vanuit een beleidsmatig perspectief sluit het evenement in grote mate aan bij de gemeentelijke visie om de regio sterker te positioneren op de toeristische kaart en tegelijkertijd de mienskip te versterken. Het organiseren van een evenement met nationale uitstraling, waarin regionale identiteit en lokale betrokkenheid centraal stonden, kan dan ook worden beschouwd als een effectieve invulling van het beleid. Beleidsmatig gezien heeft Keningsdei gefungeerd als een instrument dat de beleidsdoelstellingen zichtbaar en concreet heeft gemaakt.

Economisch gezien laat het onderzoek zien dat de impact overwegend positief is, met name door de sterke focus op lokale besteding van middelen. De lokale ondernemers die de enquête hebben ingevuld verwachten onder andere meer naamsbekendheid van Dokkum en een toename in toerisme. Tegelijkertijd is deze economische meerwaarde selectief. De uitkomst van de enquête is gericht op de ervaring van de ondernemers vanaf de bekendmaking van Keningsdei Dokkum en hun verwachtingen na Keningsdei. Voor verdere verdieping van de daadwerkelijke economische impact zou vervolgonderzoek gedaan moeten worden.

Op sociaal-maatschappelijk vlak is de impact het meest positief, met name binnen de stad Dokkum, waar het evenement heeft geleid tot een sterk gevoel van saamhorigheid en trots. Een verschil in beleving werd duidelijk toen de verwachtingen van de dorpelingen naast die van de inwoners van Dokkum werden gelegd. In de dorpen was de verwachting minder positief dan bij de inwoners van Dokkum. Desondanks is de waardering en beleving flink positief gestegen. Waarbij eerdere kritische verwachtingen grotendeels zijn omgeslagen in een positief oordeel. Op het gebied van naamsbekendheid heeft Keningsdei een impact gemaakt. Tijdens de straatpeilingen buiten de provincie kende voorafgaand aan Keningsdei minder dan de helft (48%) van de respondenten de stad Dokkum. Na Keningsdei is dit percentage gestegen naar een ruime meerderheid (85%) van de respondenten die de stad Dokkum kent.

Concluderend kan worden gesteld dat Keningsdei in algemene zin een effectieve impact levert op de beleidsambities en economische lijn van de gemeente Noardeast-Fryslân, waarbij de grootste impact zichtbaar is op sociaal-maatschappelijk vlak. Tegelijkertijd toont het onderzoek aan dat de baten zich concentreren in Dokkum en dat er ruimte is voor verbetering in de spreiding van effecten en betrokkenheid binnen de regio.

Tot slot is het noemenswaardig dat de provincie Fryslân heeft berekend dat de mediawaarde van de bereikcijfers van berichtgeving over Keningsdei Dokkum zo'n 3,3 miljoen euro betreft.

DISCUSSIE EN AANBEVELINGEN

Inhoudelijke validiteit

De aanpak van dit onderzoek kent zowel voor- als nadelen. Een nadeel is dat de respons van zowel ondernemers als inwoners relatief oppervlakkig is. De enquête die is verstuurd naar de ondernemers van de Ondernemersvereniging Dokkum bood bijvoorbeeld weinig ruimte voor verdieping in de ervaring en meningen van de ondernemers. Het afnemen van persoonlijke interviews had hiervoor een geschikt alternatief kunnen zijn.

Het uitvoeren van dergelijke interviews bleek binnen de beschikbare tijd echter lastig. Door de enquête vroegtijdig onder ondernemers uit te zetten, is bewust tijd vrijgemaakt om bewoners op grotere schaal te bevragen. In totaal zijn tijdens de eerste en tweede ronde van de straatpeiling 390 mensen ondervraagd. Hierbij werd gebruik gemaakt van een korte vragenlijst, gecombineerd met een kort, laagdrempelig gesprek om de mening van de respondent op te halen zonder veel tijd te vragen. Dit betekent dat er vooral inzicht is verkregen in algemene opinies en minder in de achterliggende motivaties en redenen.

Tot slot ter verantwoording, als er in het onderzoek wordt gesproken over inwoners van Dokkum, dan wordt daarmee de respondenten bedoeld die in de stad Dokkum wonen. Bij de dorpelingen worden de respondenten uit Hallum, Eanjum en Kollum bedoeld. De respondenten die zijn ondervraagd in Zwolle, geven logischerwijs slechts een beperkte indruk van wat de rest van Nederland ervan vindt.

Representativiteit

De gebruikte documenten zijn afkomstig van de gemeente NF en de projectorganisatie, en kunnen als betrouwbaar worden beschouwd. Daarnaast is er gekozen voor drie invalshoeken met zes deelvragen, waardoor het onderzoek breed is opgezet. De resultaten van de straatpeiling zijn qua aantallen representatief. Wel geldt dat de resultaten meer verdeeld hadden kunnen zijn als niet Koningshuisgezinde mensen hadden deel willen nemen. Tijdens de straatpeiling viel op dat sommige mensen die negatief waren over het evenement of het Koninklijk Huis uitspraken deden als: "Dat hele Koningshuis staat me niet aan" of "Ik vind het maar niks, dit evenement in Dokkum" waarna zij direct doorliepen.

Controleerbaarheid

Het onderzoek is controleerbaar en reproduceerbaar doordat de toegepaste methodiek duidelijk is beschreven. Door te werken met dezelfde doelgroepen en herhaaldelijke vraagstellingen tijdens de straatpeilingen is het mogelijk om resultaten onderling te vergelijken. Voor een onderzoek naar de impact van een ander evenement zouden sommige vragenlijsten en manier van onderzoeken wel relevant kunnen zijn.

Vervolgonderzoek

De economische lijn die vastgesteld is door de ondernemers, heeft betrekking op de periode tussen bekendmaking en het evenement zelf. Deze verwachtingen bieden een

onvoldoende basis om de daadwerkelijke economische impact vast te stellen. Daarom is de economische lijn slechts indicatief. Het is voor de gemeente Noardeast-Fryslân aan te bevelen om vervolgonderzoek uit te voeren. Bijvoorbeeld, door in het najaar van 2026 of in 2027 opnieuw gegevens te verzamelen bij ondernemers, zodat de werkelijke economische effecten in kaart kunnen worden gebracht.

Communicatie met ondernemers

In het evenementenbeleid van de gemeente NF wordt gesteld dat evenementen bijdragen aan het vergroten van het saamhorigheidsgevoel, het versterken van de gemeentelijke identiteit en een positieve invloed hebben op de lokale economie. Het wordt daarom aanbevolen om ondernemers bij toekomstige C-evenementen zo vroeg mogelijk te informeren over evenementen die invloed kunnen hebben op hun bedrijfsvoering. Op die manier krijgen ondernemers de mogelijkheid om beter in te spelen op de behoeften van bezoekers van het evenement, wat kan bijdragen aan een grotere economische impact. In situaties waarin sprake is van geheime of vertrouwelijke informatie rondom een evenement, wordt geadviseerd om ondernemers direct na de officiële bekendmaking te informeren. Zodat de ondernemers niet via klanten of de media worden ingelicht maar door hun eigen gemeente.

Evenement in de dorpen

De doelstelling om eens per drie jaar een grootschalig evenement met nationale allure naar de gemeente te halen, is een waardevol streven om de regio beter op de kaart te zetten voor toerisme. Het wordt echter aanbevolen om dergelijke evenementen niet uitsluitend in Dokkum te laten plaatsvinden. De dorpen binnen de gemeente kunnen juist baat hebben bij een extra impuls om hun zichtbaarheid te vergroten. Het is daarbij van belang dat dergelijke evenementen zowel aantrekkelijk zijn voor bewoners als voor toeristen. Daarnaast wordt aanbevolen om voorzieningen te realiseren die ook na afloop van het evenement blijvende waarde hebben. Dit komt overeen met de Visie Toerisme & Recreatie regio Noordoost-Fryslân 2020-2030. Op deze manier kunnen inwoners er gebruik van maken en blijft het de aantrekkingskracht voor toeristen behouden.

Ter illustratie kan gedacht worden aan het organiseren van een fiets- of wandelweekend. Om de bekendheid van deze route te vergroten, kan jaarlijks een evenement worden georganiseerd, zoals een braderie of een feestplein, dan wel activiteiten in verschillende dorpen langs de route. Dit draagt niet alleen bij aan de promotie van de regio en een economische impuls voor lokale ondernemers, maar versterkt ook het saamhorigheidsgevoel binnen de dorpen. Een dergelijke aanpak draagt bij aan een evenwichtiger beeld van de gemeente NF, waarbij niet alleen Dokkum, maar ook de omliggende dorpen beter op de kaart worden gezet.

BIBLIOGRAFIE

- Dale, J. H. (2019). Van Dale Groot woordenboek Nederlands voor school. Van Dale Lexicografie b.v.
- Gemeente Doetinchem. (2025, mei 13). Terugblik Koningsdag 2025. Opgehaald van Besluitvorming Doetinchem: <https://besluitvorming.doetinchem.nl/Documenten/2025-47-Terugblik-Koningsdag-2025.pdf>
- Gemeente Emmen. (2024, juli 3). Evaluatie Koningsdag Emmen. Opgehaald van Gemeente Emmen: <https://emmen.bestuurlijkeinformatie.nl/reports/document/ae0f261f-97a0-4ba0-a0cb-b9959d0c7721?documentId=859fe181-a93a-45a4-974a-852bfb1f9d1a>
- Gemeente Leeuwarden. (2019, Juli). Visienota evenementen. Opgehaald van Gemeente Leeuwarden: <https://leeuwarden.bestuurlijkeinformatie.nl/agenda/document/69d3a3c1-31a3-4f5b-a3bc-dab121028458?documentId=be5b2127-5a90-4b55-8e07-8c6b486f1959&agendaltemId=4c18e974-c054-4451-8f9a-ed7e47e0598b>
- Gemeente Noardeast-Fryslân. (2024, mei 13). Omgevingsvisie 1.0. Opgehaald van Gemeente Noardeast-Fryslân: https://www.noardeast-fryslan.nl/sites/default/files/2024-07/Omgevingsvisie_Bijlage%20C%20-%20Omgevingsvisie%201.0%20NF%20-%20vast%20te%20stellen.pdf
- Gemeente Noardeast-Fryslân. (2025, oktober 2). Begroting en bijdrage Keningsdei 2026. Opgehaald van [https://noardeastfryslan.bestuurlijkeinformatie.nl/agenda/document/6eb51149-2a83-4d0d-a4e7-](https://noardeastfryslan.bestuurlijkeinformatie.nl/agenda/document/6eb51149-2a83-4d0d-a4e7-debd7f3e8559?documentId=ccdec2a8-bb8f-4f4e-8b16-f305af5ad3c7&agendaltemId=d699a1b6-eecf-40d8-8357-0086feacdc0d)
- <https://noardeastfryslan.bestuurlijkeinformatie.nl/reports/document/716b69fe-627a-4363-a665-acb2cd92a010?documentId=d032024b-0ac7-4964-be41-d5bfb8d16be0>
- Gemeente Noardeast-Fryslân. (2025, juni 24). Raadsinformatiebrief Organisatie landelijke Koningsdag 2026. Opgehaald van <https://noardeastfryslan.bestuurlijkeinformatie.nl/reports/document/d9dd8ee3-b684-452d-ae57-2a532e529ae7?documentId=2c964d9e-b14b-4b91-a071-1548073cd7d4>
- Gemeente Noardeast-Fryslân. (2026, januari 9). Keningsdei presenteert speelse, sierlijke en verbindende huisstijl. Opgehaald van Noardeast-Fryslân: <https://www.noardeast-fryslan.nl/keningsdei-presenteert-speelse-sierlijke-en-verbindende-huisstijl>
- Gemeente Noardeast-Fryslân. (2026, Januari 1). Stad en Dorpen. Opgehaald van Noardeast-Fryslân: <https://www.noardeast-fryslan.nl/stad-en-dorpen>
- Gemeentegeschiedenis. (2019). Noardeast-Fryslân. Opgehaald van Gemeentegeschiedenis: <https://www.gemeentegeschiedenis.nl/gemeentenaam/Noardeast-Fryslan>
- Ipsos publiek. (2025, april 26). Populariteit Koningshuis toont licht herstel. Opgehaald van Ipsos i&o: <https://www.ipsos->

publiek.nl/actueel/populariteit-koningshuis-toont-licht-herstel/
Keningsdei Dokkum. (2025). Keningsdei.

Opgehaald van Keningsdei:
<https://keningsdei.frl/>

Keningsdei Dokkum. (2026, januari 9).

Huisstijl en logo. Opgehaald van Keningsdei Dokkum:
<https://keningsdei.frl/informatie/huisstijl-en-logo/>

KIEN. (2012). Wat is immaterieel erfgoed?

Opgehaald van Immaterieel erfgoed:
<https://www.immaterieelerfgoed.nl/nl/watisimmaterieelerfgoed>

KIEN. (2013). Koningsdag. Opgehaald van Immaterieel erfgoed:

<https://www.immaterieelerfgoed.nl/nl/koningsdag>

KIEN. (2024). Mienskip. Opgehaald van Immaterieel erfgoed :

<https://www.immaterieelerfgoed.nl/nl/friesemienskip>

Koninklijk Huis. (2026). Koningsdag.

Opgehaald van Koninklijk huis:
<https://www.koninklijkhuis.nl/onderwerpen/activiteiten-en-werkzaamheden/koningsdag>

Netwerk Noordoost. (2019, oktober).

Visie op toerisme en recreatie

Nooroost Fryslân. Opgehaald van [https://cuatro.sim-cdn.nl/achtkarspelen/uploads/visietoerisme-en-recreatie-noordoost-fryslan-2020-](https://cuatro.sim-cdn.nl/achtkarspelen/uploads/visietoerisme-en-recreatie-noordoost-fryslan-2020-2030.pdf?cb=4GJDYBgO)

[2030.pdf?cb=4GJDYBgO](https://cuatro.sim-cdn.nl/achtkarspelen/uploads/visietoerisme-en-recreatie-noordoost-fryslan-2020-2030.pdf?cb=4GJDYBgO)

NOS Nieuws. (2025, juli 4). Koninklijke familie viert 'Keningsdei' volgend jaar in Dokkum. Opgehaald van NOS:

<https://nos.nl/artikel/2573615-koninklijke-familie-viert-keningsdei-volgend-jaar-in-dokkum>

Omrop Fryslân. (2014, januari 7). 500.000 bezoekers SR 2013. Opgehaald van Omrop Fryslân:

<https://www.omropfryslan.nl/nl/nieuws/313853/500000-bezoekers-sr-2013>

Omrop Fryslân. (2025, juli 5). Dokkum lijkt al volgeboekt met Koningsdag: "Geen accomodaties meer". Opgehaald van Omrop Fryslân:

<https://www.omropfryslan.nl/nl/nieuws/17603679/dokkum-lijkt-al-volgeboekt-met-koningsdag-geen-accommodaties-meer>

Verhoeven, N. (2020). Wat is onderzoek? Praktijkboek voor methoden en technieken. Boom uitgevers.

